

Det lille læringscenteret på Svovelstikka

Enighet uten
konflikt i Oslo

Landsstyremøtet drøfta ebøker,
skolebibliotek og ledermangel

Parkert bokbuss i
Sogn og Fjordane

Innhold

Lederen har ordet	side	3
Enighet uten konflikt i tariffoppgjøret for ansatte i Oslo kommune	side	5

Det lille læringscenteret på Svoelstikka

Et lite skolebibliotek har alle muligheter til å bli et moderne læringscenter, skriver bibliotekar Marija Minkeviciene, som forteller hvordan dette gjøres ved det flerkulturelle voksenopplæringscenteret der hun jobber.

6

Tariff 2011: Enighet i YS Spekter Helse	side	12
Parkert bokbuss i Sogn og Fjordane	side	14
Likestillingsombudet svarer: Mister vakter etter foreldrepermisjon	side	16
- Fornuftig balanse mellom arbeidslinje og uførestønad	side	17
Karis kalender: Konge for en dag	side	18

Landsstyremøte i BF

Bibliotekarforbundets landsstyre var samlet til møte 9. mai i år. Det ble preget av organisasjonssaker. Ikke så rart kanskje, ettersom det bare var et halvt år siden forrige landsstyremøte, og bare et halvår til landsmøtet.

22

Med lov skal bibliotek-Norge bygges?	side	24
Nytt fra BIBIN: Gode søkertall til "ny" høgskole i Oslo - og Akerhus	side	26
Slik Jan-Egil ser det: Kudos til skolebibliotekarene	side	27
Nytt fra NB: Håndskriftskatter digitalt tilgjengelig	side	28
Norsk Ledelsesbarometer 2011:		
Likere lederlønn mellom ulike kjønn	side	38
Redaktørens spalte: Vel ansett – også uten ansettelse	side	40

TIDEMANN 4 **BIBLIOTEKSYSTEM**®
Logisk og brukervennlig

Rimelige priser på system og vedlikehold...

BIBLIOTEKSERVICE AS

Pb. 9102, 3006 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147 / ISSN 1503-836X (online)

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør

Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6800 FØRDE

Telefon: 91 31 80 01

Faks: 99 76 22 12

Epost: erling.bergan@bibforb.no

Abonnement

Kr. 260 pr. år betales til BFs konto 6039.05.64093. Merk innbetalingen *Abonnement*. Henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 48 02 09 00, faks 22 17 04 96, epost: bf@bibforb.no.

Annonsepriser:

1/8 side	kr.	900
1/4 side	kr.	1600
1/2 side	kr.	2400
1/1 side	kr.	3600

Stillingsannonser:

1/8 side	Gratis
1/4 side	kr. 600
1/2 side	kr. 1400
1/1 side	kr. 2600

Mva. kommer i tillegg.

Annonseprisene gjelder både farger og svart/hvitt. Det kan gis rabatt ved samlet bestilling av flere annonser. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan 2011

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	22. desember	12. januar
2	26. januar	9. februar
3	23. februar	9. mars
4	23. mars	6. april
5	27. april	11. mai
6	25. mai	8. juni
7	22. juni	6. juli
8	13. juli	27. juli
9	31. august	14. september
10	28. september	12. oktober
11	26. oktober	9. november
12	23. november	7. desember

Trykk:

Merkur-Trykk AS, Oslo

Ansvar

Utsignerte artikler står for redaktørens regning. Bladet er Creative Commons-lisensiert.

Forsidefoto:

Marija Minkeviciene

Lederen har ordet

På landsstyremøtet i mai var medlemskapskriterier oppe til debatt som en del av vedtektsdiskusjon i forkant av landsmøtet i år.

Som alltid er dette et tema som vekker engasjement. Men det er få som våger å målbære bastante synspunkter. Og det er nok et uttrykk for at mange merker at debatten er viktig og engasjerende, men samtidig vanskelig. For det handler om veldig viktige valg. Valg av strategisk betydning. Valg av betydning for hvordan både profesjonen og profesjonsforbundet skal utvikle seg i framtiden.

Og så har vi hele fortiden friskt i minne. Dette legger en viktig premiss for debatten hos oss.

Bibliotekarforbundet er et ungt forbund. Det er et paradoks at selv om profesjonsbevissthet blant bibliotekarer i Norge er gryende, er ikke bibliotekarer en ung profesjon. Snarere tvert imot. Bibliotekar er et meget gammelt yrke. Et yrke med røtter tilbake til riktig gamle dager, til klostre, pergamentruller og de sagnomsuste bibliotekene i antikken.

Historikk og modernitet

Bibliotekarers profesjonsfølelse burde derfor vært sterk og stolt, herdet og foredlet av mange tusen års eksistens og virke. Men det er den ikke. Dette henger sammen med at profesjonsorganiseringen av bibliotekarene i Norge har vært ikke-eksisterende frem til Bibliotekarforbundets opprettelse i 1993. Kanskje det også henger sammen med yrkets kvinnedominans? Kanskje det henger sammen med det faktum at bibliotekarer alltid ser fremover, og bruker mesteparten av sin tid på å omstille seg inn i den moderne tid, og således definerer seg bort fra

historiens bibliotekarer og argumenter seg vekk fra identifikasjonen med klosterbibliotekene og antikkens bibliotekarer. Historikken blir skrotet på modernitetens alter, og følelsen av å tilhøre et av de riktig gamle yrker i verden blir med i dragsuget. Det er kanskje nødvendig. Men samtidig litt trist. For som fundament for en sterk profesjonsfølelse ville anerkjennelse av historiens bibliotekarer og den rollen de har spilt vært aldeles strålende.

I stedet har bibliotekarene i Norge i all den tid vi kan huske definert seg selv i forhold til de institusjoner de jobber i, vært splittet opp i mange forbund og foreninger avhengig av arbeidssted og således ikke hatt mulighet til å bygge opp profesjonsidentitet.

Styrket seg

Det at BF – profesjonsforbundet - ble dannet så sent som i 1993 preger oss ennå. Det var – på begynnelsen av nittitallet – på høy tid at profesjonsforbundet ble opprettet. Og initiativtakerne, grunnleggerne, pionerene fra tidlig på

90-tallet skal ha all ære av det. Det var godt tenkt, godt sett og godt gjennomført. For etter opprettelsen av BF har bibliotekarprofesjonen styrket seg. BFs kjerneverdier som ansvar for egen lønn, fagkompetanse i bibliotekledelse, profesjonsaspektet ved faglige, så vel som politiske – for ikke å snakke om lønsmessige - spørsmål har styrket bibliotekarprofesjonen. Det er jeg helt sikker på. Skjønt dette forblir en påstand, for ingen vet hvordan landskapet hadde sett ut om ikke BF hadde vært på banen i disse årene.

Profesjonen har styrket seg, men har fortsatt en vei å gå før vi er så sterke og selvbevisste som vi har all mulig grunn til å være. En av bibliotekarenes store utfordringer er den kollektivt dårlige selv tilliten.

Medlemskapskriterier

Det er med dette bakteppe at spørsmålet om medlemskapskriterier diskuteres i BF. Et gammelt yrke, men en ny profesjonserkjennelse. Et lite profesjonsforbund som har hatt suk- ▶

” Vi ønsker selvfølgelig å bli flere, å styrke oss. Men hvis vi åpner opp for å senke dagens krav til antall studiepoeng i bibliotekfag, og således kan rekruttere både litteraturvitere og ingeniører som jobber i bibliotek, risikerer vi ikke da å miste noe? Mister vi ikke da vårt særpreg, selve kjernen, selve profesjonsidentiteten? ”

► sess og som har funnet sin form og sin rolle, men som fortsatt er så ungt at mange av medlemmene har vært med fra starten, har et eierforhold til forbundet, en sterk identifikasjon. Det gjør ikke debatten enklere.

Debatten handler i virkeligheten om hvem som skal defineres inn i profesjonen. Det er ikke BF som bestemmer innholdet i studiene i Tromsø eller i studiet ved Høgskolen i Oslo. Men det er allikevel i våre medlemskapskriterier at bibliotekarer blir definert. Vi mottar henvendelser fra folk som ønsker å bli medlem i Bibliotekarforbundet men som ikke oppfyller dagens kriterier. Folk med høg utdanning, men med annen utdanning enn i bibliotekfag. De jobber i bibliotek, noen av dem innehar sågar viktige strategiske posisjoner i vår bransje. Burde vi ikke hatt dem hos oss? Burde vi ikke gjort det mulig for dem å melde seg inn i BF?

Særpreget, kjernen, identitet

Vi ønsker selvfølgelig å bli flere, å styrke oss. Men hvis vi åpner opp for å senke dagens krav til antall studiepoeng i bibliotekfag, og således kan rekruttere både litteraturvitere og ingeniører som jobber i bibliotek, risikerer vi ikke da å miste noe? Mister vi ikke da vårt særpreget, selve kjernen, selve profesjonsidentiteten?

Tenk om bibliotekarer plutselig var i

mindretall i eget forbund? Tenk deg at vi i 2020 har blitt 5000 medlemmer, hvorav 2000 bibliotekarer. Og det var jo nettopp det å være i mindretall i en større organisasjon mange bibliotekarer gledesstrålende flyttet fra i 1993 og årene fremover etter opprettelsen av Bibliotekarforbundet. Endelig fantes det et forbund for oss! Skal vi nå, mindre enn 20 år etter, åpne dette forbundet også for andre og på den måten sørge for at det samme kan skje igjen?

Invitere dem inn

Nei, en naturlig slutning kan da være å stenge dem ute. Men hva skjer da? De er gode kolleger, de har viktig kompetanse, mange av dem innehar posisjoner og yrkesroller av stor betydning for bibliotekenes og også bibliotekarenes videre utvikling. Ville det ikke være bedre å invitere dem inn i vår fagforening? Knytte dem sterkere til oss, sørge for at de kan bidra til forbundets vekst og vår alles større innflytelse.

Samtidig skal man alltid være obs på den iboende trangen som ligger i alle organisasjoner til å vokse. Det er som om organisasjoner i denne sammenhengen er noe organisk, noe naturskapt. De ØNSKER å vokse, det er en trang i dem.

Dette observeres på mange måter og i mange bransjer, og det er noe litt trist, og en smule latterlig, over orga-

nisasjoner som vokser seg fullstendig ut av sine former og sitt særpreget, og til slutt ender opp med å være ingenting annet enn store.

Størrelsen

"Heller liten og kjapp enn stor og slapp", det har vært Bibliotekarforbundets undertekst og grunnleggende filosofi i årevis. Det føler jeg meg trygg på at det fortsatt skal være. For selv om vi skulle åpne dørene for noen flere, står vi ikke i noen umiddelbar fare for å vokse inn i himmelen.

Jeg ønsker meg en åpen samtale om dette, en samtale der vi utforsker mulighetene og forsøker å overskue konsekvensene av det ene eller det andre standpunktet. Det sentrale spørsmålet forblir: Hva vil styrke profesjonen? Hva vil svekke den? Når vi vet svaret på det spørsmålet, vet vi hvilken vei vi må gå. Hva mener du?

*Monica Deildok
Forbundsleder*

Er du valgt til delegat til BFs landsmøte?

Notér deg at landsmøtet arrangeres torsdag 10. og fredag 11. november 2011 ved Gardermoen utenfor Oslo.

Hold av dagene!

Enighet uten konflikt i tariffoppgjøret for ansatte i Oslo kommune

Tirsdag 24. mai om kvelden kom partene i oppgjøret i Oslo kommune til enighet. - Våre medlemmer i lønnstrinn til og med 30, får en lønnsøkning på 12 700 kroner pr. 1. mai. De som er i lønnstrinn 31 og oppover, får et prosenttillegg på 3,35 prosent. Det opplyser forhandlingsleder i YS Kommune, Sveinung Berger.

Tekst & foto: **Erling Bergan**
Redaktør

- Det var viktig for oss å få omlag samme økonomiske ramme som resten av kommunal sektor. Dette har vi nå oppnådd. Ikke minst er resultatet av stor viktighet for Oslo kommune som konkurrerer om arbeidskraften med omkringliggende kommuner og statlig sektor, sier forhandlingsleder Sveinung Berger.

- Det opplevdes litt unødvendig å gå til meklingsman-

Oslo kommune er eget tariffområde. I år var de også alene om å måtte bruke meklingsmannen for å komme til enighet med motparten.

nen for å oppnå det samme som resten av kommune-Norge. Men det måtte vi altså, og vi er fornøyd med at vi nå er i mål, sier han.

YS-Kommune forhandlet for følgende YS-forbund: Delta, Parat, Norsk Skolelederforbund, Bibliotekarforbundet, Det norske maskinistforbund og Lærernes Yrkesforbund.

Det var lørdag 30. april at det ble brudd i forhandlingene mellom Oslo kommune og de ansattes organisasjoner i dette mellomoppgjøret. Det hjalp ikke at tariffoppgjørene både i Staten og kommunesektoren (KS) hadde kommet i mål tidligere på dagen. Dermed ble det noen uker med venting før meglinga kunne komme i gang, og med faren for streik hengende over hodet på hovedstaden.

BF var forberedt

Bibliotekarforbundet var godt forberedt på alle eventualiteter da meglingsfristen nærmet seg. Streikeuttakene var gjort og tillitsvalgte orientert. BFsekretariatets rådgiver Kari Lifjell og BFs hovedtillitsvalgte i Oslo Silje Grøtan Torp hadde god kontroll, men håpet - som de fleste andre - at det ville komme til en meglingsløsning, uten streik.

Det var derfor lettelse å spore da resultatet var klart 24. mai. Men samtidig er det nok mange som gjør seg sine tanker om arbeidsgivermotparten Oslo kommunes forhandlingshåndverk, når de - som eneste tariffområde - ikke maktet å forhandle seg fram til en avtale med fagforeningene. Det er også grunn til å spørre om tariffavtalen i Oslo kommune er så detaljert, komplisert og særegen, at det i seg selv bidrar til å gjøre forhandlinger vanskeligere å dra i land. Det snakkes om at noen i Oslo kommune kanskje bør regne på virkningene av et eventuelt KS-medlemskap for hovedstaden, den siste kommunen i Norge som forhandler for seg selv. ■

Rådgiver Kari Lifjell i BFs sekretariat, som sammen med BFs hovedtillitsvalgte i Oslo kommune, Silje Grøtan Torp, forberedte alle utfall av meglingsrunden for hovedstadens ansatte.

Det lille læringscenteret på Svovelstikka

Et lite skolebibliotek har alle muligheter til å bli et moderne læringscenter, skriver bibliotekar Marija Minkeviciene. I denne artikkelen går hun gjennom hvordan dette gjøres ved det flerkulturelle voksenopplæringscenteret der hun jobber.

Tekst & foto:

Marija Minkeviciene
Bibliotekar
Oslo Voksenopplæring Smedstua
Avdeling Svovelstikka
Læringscenteret

I dag står biblioteket - som resten av verden - foran kontinuerlige endringer. Mange diskuterer om biblioteket er det fysiske stedet som handler om opplysning, utdanning og kulturell aktivitet eller det virtuelle biblioteket med informasjonsteknologi og nettverk. Det skjer endringer i innhold og organisering av biblioteket – kultursenter, sosialsenter, informasjonssenter, læringscenter, mediatek, læreverksted o.s.v. Disse endringene påvirker i stor grad endring i funksjon – fra utlånssted til formidlingsinstitusjon. Det endrer også bibliotekarens rolle – fra passiv til aktiv.

Når vi snakker om dette, tenker mange på de store bibliotekene. Men hva med de små? Kan de forbli relevante? Hvordan kan et lite bibliotek følge med i den teknologiske utviklingen?

I denne artikkelen vil jeg snakke om et lite skolebibliotek for flerkulturell voksen-

opplæring (betjent av en bibliotekar), et bibliotek som fortsatt fremstår som en fysisk plass med praktisk hjelp og tilbud for aktiviteter. La oss ta en liten kikk inn i biblioteket med kallenavnet "Læringscenter" på VO Smedstua avd. Svovelstikka.

Læringscenter i praksis

Vi bruker kallenavnet "Læringscenter" isteden for "Bibliotek" fordi det er bedre tilpasset dagens mål. Hovedsakelig er navneskiftet viktig for å endre fokus fra bibliotekets innhold til bibliotekets tjenester, dvs hvordan biblioteket brukes og organiseres. "Læringscenteret" er et begrep som er i støpeskjeen. *"Men læringscenter er ikke et nytt navn for bibliotek, det representerer en samordning av flere støttetjenester, hvorav bibliotek er den ene". "Læringscentermodellen er uttrykk for en fokusering på det fysiske læringsmiljøet, og bibliotek og andre støttetjenesters naturlige integrering i dette".¹*

1) Fra bibliotek til læringscenter og litt til / Hans Martin Fagerli. Fra DF Revy [interaktiv]. Nr. 2, mars 2007, s. 4 [var lest 24-03-2011]. Adgang via Internett: <http://rauli.cbs.dk/index.php/revy/article/viewFile/942/956>

Vi har definert det til å omfatte både en tilpasset samling og et sett med tjenester som er teknologisk på høyde med andre deler av det norske samfunnet, samtidig med et menneskelig ansikt som fremmer trivsel og læring. Hovedmål for Læringscenteret er å bli et integrert hjelpemiddel i den pedagogiske virksomheten, dvs å utvikle nært samarbeid mellom pedagogisk virksomhet og IT som sikrer at undervisning utnytter de læringsressurser som skolen disponerer. Integrering er en viktig del av målet og foregår sammen med læring.

Åpenhet og selvbetjening

Et moderne læringscenter er tjenesteorientert, med fokus på åpenhet og selvbetjening. Siden Læringscenteret er brukerorientert, setter vi elevene i fokus og derfor kan hver eneste deltaker ved skolen få tilgang til samlingene, veiledning i det å søke informasjon, og samtidig bidra til å utvide det. Siden deltakerne kommer fra mange ulike bakgrunner, både sosialt, kulturelt og språklig, anses integrasjon som et av hovedpoengene ved Læringscenteret. Erfaringer viser at mestring av språket er den beste forut-

Rektor Else Birgitte Roscher-Nielsen åpner Læringscenteret ved Oslo Voksenopplæring Smedstua i september 2010. Brukerne har bakgrunn fra en rekke land og kulturer, og læringscenteret er en vesentlig faktor i møtet med det norske kulturelle landskapet.

setning for integrering, og motivasjon er den beste forutsetning for mestring av språk. Motivasjon og mestring er det Læringscenteret kan tilføre noe mer, ved å støtte opp den pedagogiske virksomheten.

Da er tre prinsipper viktige:

1. Utvikling av det grunnleggende: teknologisk og samling.
2. Utvikling av samarbeidsmodell med lærere.
3. Motivasjon av elever.

1. Utvikling av basis: teknologisk og samling

Siden vi mener at læring burde foregå overalt og læremidler burde være overalt, er det viktig med åpne lokaler – en del av Læringscenteret er åpent for elever hele dagen og tilgang til samlingen og annet selvbetjeningsutstyr er lett tilgjengelig. Vi innførte bruk av nasjonalt lånekort på Læringscenteret også. Det gir følelse av tilhørighet, og bidrar til lettere bruk av andre bibliotek.

I åpne lokaler spiller innredning en viktig rolle. Estetikk og farger spiller inn for de som kommer i lokalet, men det viktigste er

at Læringscenteret burde være mer brukernes enn bibliotekarens sted. Fleksible lokaler som ikke er delt i atskilte rom er mest tilpasset den nye typen bibliotek. I tillegg gjør dette det lettere å akseptere nye arbeidsformer og ny samlingsutvikling i framtiden. Da er best å dele lokaler i soner: f. eks. selvbetjeningssoner, informasjonssoner og arbeidssoner.² På den måten fungerer miljøet som et samspill mellom samlingen, brukerne, bibliotekaren og IKT. Det er viktig for små bibliotek fordi de vanligvis bare har ett rom. Vårt Læringscenter ligger i sentrum av bygget, og klasserommene, språklaboratoriet, IKT-klassene og samtalerommene ligger rundt Læringscenteret og som en fortsettelse av det.

Selvbetjeningssoner

Selvbetjeningssoner er det første brukeren møter. Med selvbetjening kommer fleksibilitet for brukerne. Trådløst internett,

2) Mer om soner kan leses i: Forvandlingsbilde Bibliotek – visuelle miljøer og virtuelle rum / Pierre Ewald. [interaktiv. Var lest 24-02-2011]. Adgang via Internett: http://pierreevald.dk/library_files/BAAnr.49/forvandl.htm

for eksempel, gir fleksibilitet for brukere som kommer med egne bærbare pc-er. Ved selvbetjent utlånsautomat kan brukerne låne, innlevere, sjekke status og fornye fysisk materiell selv uten å henvende seg til skranken. Vi bruker utvidet Mikromarc 3 versjon, som gir muligheter til å benytte nettjenester via websøk, registrere seg som bruker, sjekke status, reservere, fornye osv. Ved hjelp av nettbaserte tjenester, kan brukeren benytte 24 timers bibliotek via nettet på Læringscenteret eller hjemmefra. Via websøket kan brukere kontakte bibliotekaren ved å sende e-post direkte til Læringscenter eller til den nasjonale bibliotek-tjenesten Biblioteksvar.no, som er integrert i websøket. Siden kundene er selvhjulpne, er skranken ikke hovedplassen på Læringscenteret.

Informasjonssoner

Skranken spiller en rolle i informasjonssonen for bibliotekaren, som er veileder og formidlingskonsulent. Derfor er det greit at skranken er tilpasset for dialog mellom bibliotekaren og brukeren. Det tas hensyn til at brukeren kan følge søking sammen med bibliotekaren. På denne måten brytes grensene ned mellom brukerne og bi- ▶

► bibliotekaren. Da kortkatalogen forsvant fra lokalet, ble den erstattet av søkestasjonen, som ikke bare benyttes for søk i Lærings-senterets samling, men kan brukes til stående skjermarbeid med små grupper av brukere. Søkemaskinen er konfigurert slik at den ikke kan brukes til facebook og e-post. Det er ikke for å kontrollere elevene, fordi disse mulighetene har de på de øvrige maskiner, men for at de alltid skal ha rask tilgang til å søke i samlingen mens de er på Læringscenteret. Her har vi også en storskjerm som brukes til informasjonsformidling.

Informasjonssonen bidrar som møtested og samtalepartner. Selv om digital tilgang svekker det tradisjonelle bibliotekets rolle som treffpunkt, er den fortsatt viktig for integrering. Derfor fortsetter Læringscenteret med bibliotekets funksjon som et lavterskel møtested. Mange elever, spesielt de kvinnelige, er isolert fra storsamfunnet. Her treffes elever, lærere og veiledere til uformelle samtaler. Bibliotekarens rolle er

også å være en samtalepartner for elevene, for at de skal få bruke den norske de lærer i klassen, og for at de kan stille spørsmål om samfunn og arbeidsliv i et ikke-truende miljø. Samtidig møtes flere ukjente kulturer, og det gjør det lettere å få kunnskap om hver enkelt sin bakgrunn for å kunne tolke reaksjonene rett.

Arbeidssone

Skal IKT-tilbudet samles i særlige soner eller integreres i samlingen? Der bestemmer den enkelte selv. Delvis konsentrerer vi IT-tilbud i **arbeidssone**. Arbeidssonen er tilpasset selvstendig arbeid og forskjellige aktiviteter. Den er forsynt med pc og adgang til internett. Her har Læringscenteret PC-er som brukes både med pedagogisk personale, alene og i grupper. For å øve seg i uttale og utvikle lytteevnen har vi på skolen et språklaboratorium som er plassert ved siden av Læringscenteret. I tillegg kan brukere av språklaboratoriet velge enten medi-

ateket (språklaboratoriets pulter med muligheten til å lese inn sin tekst og lytte til sin egen stemme) eller lyttestasjoner der elevene kan lytte til norske CD-er. Vi har en skanner og en skriver for elevenes behov. Skanner, skriver og kopimaskin er nødvendige teknologiske midler for læring, dvs for å lære å bruke teknikken i læringsprosessen og i dagliglivet. Om bruken av for eksempel kopimaskin skal være gratis eller ikke – bestemmer hver skole selv. Vi har projektor og lerret som brukes til undervisning både for lærerne og bibliotekaren. Noen av elevene får en aha-opplevelse når de kjenner igjen norske ord og fraser fra undervisning på et lerret. Vi bruker projektor og lerret for visning av filmer også. Presentasjon av e-utstillinger og nye bøker foregår også på denne skjermen.

Verdifulle erfaringer å dele

Våre elever spenner over alt fra tidligere gjetegutter fra ørken i Afrika, til

Brukere ved voksenopplæringscenteret i kø for å få hjelp av Marija Minkeviciene i skranken ved Læringscenteret. I tillegg til fagbøker og skjønnlitteratur har de film - både norske og utenlandske med norske undertitler, lydbøker, musikk, og e-bøker kommer også som en spennende utfordring. For mange er dette en variert tilnærming til norsk språk og kultur.

akademisk utdannede fra industrialiserte land. Alle har verdifulle erfaringer de kan dele med oss. Men samtidig er det en utfordring å treffe alle pedagogisk. Det de har felles er motivasjon til å lære norsk, mestre hverdagen og de daglige mål. De aller fleste har som sin store drøm å få arbeid. Dette vil vi hjelpe dem med. Derfor er samlingen tilpasset flere nivåer av elever, og den utvides i samarbeid med lærere. Mangfoldighet og balanse mellom fag- og skjønnlitteratur tas det også hensyn til. Å tilby passende nivå og emne for det enkelte individ, spiller inn på elevers motivasjon. Det å låne e-bøker kommer også som en spennende utfordring. Vår samling består av litteratur utenfor pensum, det vil si skjønnlitteratur, film (norske og utenlandske med norske undertitler), lydbøker, musikk og selvølgelig fagbøker, skolebøker og undervisningsmaterieell. Her finnes et utvalg av oppslagsverk og ordbøker. Fagbøker finnes innenfor en rekke aktuelle fagfelt: historie, medisin, geografi, opplæring i norsk o.s.v. Har en barn, kan en låne bøker til dem. Noen av bøkene finnes også som film og lydbok. Selvølgelig finnes det flere lettleste bøker, med og uten CD-er.

Om andre kulturer

Ettersom miljøet på skolen er internasjonalt, kjøper vi en del bøker om innvandring. For motivasjon og leseglede er det veldig viktig å tilpasse nivå og finne passende emner. Hvis eleven er interessert i emnet, leser han mer avanserte tekster. Derfor kjøper vi en del bøker og andre medier som dreier seg om andre kulturer. Disse er veldig populære blant elever og de hjelper til å kjenne og respektere hverandre bedre. Samlingen står til disposisjon for brukerne, er flittig brukt, og utvides stadig.

En ettermiddag i uken er Læringscenteret åpent for leksehjelp. Her kommer de ivrigste for å snakke norsk og få hjelp med oppgavene fra studieveileder, bibliotekar og frivillige. Vi tilstreber både et godt pedagogisk tilbud og et trivelig treff med andre elever som higer etter å forbedre sin kunnskap.

2. Utvikling av samarbeidsmodell med lærere

er viktig, men vanskelig å få til. Hovedgrunnen til det er to tradisjoner som er preget av forskjellig tenkning.

En bruker får veiledning av bibliotekar Marija Minkeviciene i å bruke selvbetjeningsautomaten i Læringscenteret, som har tatt i bruk nasjonalt lånekort. - Det gir følelse av tilhørighet, og bidrar til lettere bruk av andre bibliotek, skriver Marija.

Alle vet at boken og biblioteket er viktig for læring, men hvordan og hvor man søker etter bøker og informasjon eller kildekritikk anses ikke som viktig. I dag ønsker bibliotekarer at biblioteket skal brukes til noe mer enn til å bytte bøker. De ønsker i større grad å integreres i skolens pedagogiske tenkning. "Biblioteket må være delaktig i skolens generelle planarbeid".³

Læringscenterets oppgave er å støtte læring på en annen måte enn i klasserom. Læring kan foregå på 3 felt:

- **Brukerveiledning.** Noen av elevene er teknologisk sofistikerte, og er i stand til å benytte seg av teknologisk hjelpemidler uten videre. Andre må oppmuntres og læres opp til å ta dem i bruk. Den største utfordringen er å få alle på Læringscenteret til å bruke selvbetjente utlånstjenester, netjtjenester "Meg og Mitt" og Websøk for å søke etter bøker/media og informasjon. Ved bruk av websøket oppfordrer vi elever

til å bruke Læringscenteret selvstendig som en døgnåpen enhet. Gjennom netjtjenester "Meg og Mitt" kan de søke informasjon og styre sitt eget lån. Det å lære seg å bruke mediatekets pulter er også en utfordring.

- **Informasjonskompetanse** refereres ofte som "...en fjerdekulturell teknikk. De tre første er da å kunne lese, skrive og regne."⁴ Her kan bibliotekkompetansen bidra til undervisning i informasjonssøk og det er en viktig del av Læringscenterets arbeid. For det å få informasjonskompetanse burde være en av de pedagogiske målsettingene, og føre til tettere samarbeid. Elever får undervisning og praktiske oppgaver på forskjellige nivå for å søke i Læringscenterets samling og på nettet. I opplæringsprosessen bruker vi også Læringscenterets websøk. Websøket er utvidet til en liten hjemmeside⁵ med samling av nettressurser, brukerveiledning, informasjon ▶

3) Biblioteket i skoleutviklingen – retningslinjer og ideer / Fagforum for bibliotekarer i de videregående skoler i Akershus, November 2003. [interaktiv. Var lest 12-01-2011], s. 5. Adgang via Internett: http://www.bibsent.no/oasen/artikler/bibl_i_skoleutviklingen.doc

4) Biblioteket i skoleutviklingen – retningslinjer og ideer / Fagforum for bibliotekarer i de videregående skoler i Akershus, November 2003. [interaktiv. Var lest 12-01-2011], s. 6. Adgang via Internett: http://www.bibsent.no/oasen/artikler/bibl_i_skoleutviklingen.doc

5) Adresse: <http://websok.mikromarc.no/oslo-vo-svovelstikka>

- ▶ om aktiviteter på Læringscenteret, e-utstillinger osv.
- På Læringscenter bruker vi **prosjekt** som en viktig del av undervisningen. Med prosjekt mener jeg at elever skal jobbe i gruppe med noen problemstillinger. Prosjekt hjelper ikke bare med å utfordre elever til å lære, men presenterer først og fremst den norske kulturen og de andre. I samarbeid med lærere har vi på Læringscenteret timer for å hjelpe elever med å bli kjent med norsk kultur og samfunnsliv. I disse timene jobber elevene, sammen med lærere og bibliotekaren, med prosjekt i forskjellige emner. I tillegg prøver elevene å ta i bruk det de lærte i timene i informasjonssøk. Ved hjelp av bibliotekarene kan elever lage sine egne e-utstillinger om forskjellige emner, for eksempel om deres egne land. Slike utstillinger bidrar til motivasjon for å lese og skrive. Lærere kan også ta med klasser for å se filmer og holde diskusjoner etterpå. For eksempel skaper Erlend Loes "Tatt av kvinnen" livlige diskusjoner blant forskjellige kulturer. Diskusjoner er en viktig del av opplæringsprosessen fordi de skaper bedre forståelse av hverandres "kode", og på den måten bidrar til integrasjonen. Samtidig lærer elevene nye ord og begreper.

Bli kjent med regler i arbeidslivet

Noen av lærerne har timeplanfestet timer på Læringscenteret for IT-støttet læring og lesing, og tilpasser også opplæringen etter hvilken ferdighet elevene trenger øvelse i. Det er sikkert at for å bli en stimuleringsplass for læring og integrering er det viktig med samarbeid med lærere og eksterne aktører. Det bidrar til å bygge opp samling etter elevers nivå og interesser, for å tilpasse et tilbud som motiverer dem. Og det bidrar til å bli kjent med regler i arbeidslivet i praksis. Dvs at lærere, bibliotekar og ledelse burde samarbeide gjennom integrasjon i skolens planer, strategi og organisering for å få bedre forståelse for hva som er viktig for skole og lærere, og vise hva biblioteket kan tilby for å støtte det.

3. Motivasjon av elever

Vi motiverer elever til aktiv bruk av Læringscenterets tilbud på skolen og utenfor. Det er bevisst at jo mer moti-

vert personen er, jo bedre er resultatet. Motivasjon, dvs å forstå "Hvorfor er dette nødvendig for meg?", er en rød tråd som går gjennom alle våre aktiviteter. Lesemotivasjonen foregår gjennom diskusjoner, valg av bøker med tilpasset nivå og emne. Hvis emnet interesserer elever, leser de mer avanserte bøker. Det finnes en del bøker som alltid er utlånt. Vanligvis dreier disse seg om flyktingenes land, innvandreres problemer og lignende. Dvs om noe som er kjent og nært for dem. Eksempel kan være Khalid Hussains "Pakkis", Kader Abdolabs "Huset ved moskeen", Khaled Hosseinis "Tusen strålende soler", Åsne Seierstads "Bokhandleren i Kabul" og mange andre.

Læringscenter kan bidra som samarbeidspartner/støttespiller i samarbeid med eksterne aktører.

Læringscenteret burde samarbeide mer med NAV, for eksempel med opprettelse av praksisplasser for å bidra til sosial tilpassing, språklæring og kjennskap i bibliotek og informasjonsskunnskap. Læringscenter kan tilby basisopplæring i bibliotekfag (brukerbetjening, sortering, bruk av MM3 biblioteksystem) og i informasjonskompetanse (bruk av online katalog, tekstbehandling, regnearkprogram, effektiv bruk av pereferti-utstyr som skrivere, skannere, og digitale kameraer, enkel bildebehandling og webpublisering).

Oppsummering

Det kan trekkes en konklusjon at et lite skolebibliotek i dag har alle muligheter til å bli et moderne læringscenter med kvalitetstilbud etter moderne brukeres behov på alle nivåer. Tre muligheter gjør at grensen mellom "stor" og "liten" gradvis forsvinner. Dagens bibliotek er:

1. Serviceinnstilt (nettjenester 24 timer);
2. Selvbetjent (selvbetjeningsautomat, nettjenester, søk via www);
3. Integrert (flere bibliotek er samlet i et nettverk med for eksempel felleskatalog, bruk av nasjonalt lånekort, nettjenester, fjernlån, osv).

Det vil si at vi leverer tjenester av høy kvalitet ved å trekke på nasjonale res-

surser som samsøk, fjernlån, tjenesten "Biblioteksvar" og nasjonalt lånekort. Selvfølgelig er vi heldige som har støtte i skolens ledelse. Rektor støtter Læringscenter både idémessig og med finansiering.

Nasjonalt lånekort

Norske skoler har brukt mye tid og anstrengelser for å få elevene til å ta ansvar for egen læring. Vi følger opp dette ved Læringscenteret ved å satse på nasjonalt lånekort, for det hjelper til integrering og aktiviserer elever til å bruke andre bibliotek. Selvbetjening fremmer også aktivisering. Ved bruk av selvbetjening og åpne lokaler lærer elever å bli selvhjulpne og samtidig lærer de "Nordens kode" som er: Man får frihet og tilgang til ressurser, men det må ikke misbrukes.⁶ De lærer å ta ansvar for denne friheten. Teknologi er ikke målet, men den gir elevene noe verdifullt å lære med sin nyvunne norsk-kunnskap.

Fra passiv til aktiv

Med selvbetjening er det en fordel at bibliotekaren får mer tid til veiledning og formidling av mer kvalifisert informasjon til brukerne. Samtidig dukker det opp nye utfordringer for bibliotekaren fordi bibliotekaren nå betjener både brukere på nettet og de som kommer fysisk til biblioteket. Generelt er bibliotekarens rolle forandret fra passiv til aktiv. Dessuten må bibliotekaren være bibliotekar, pedagog og ha IKT-kompetanse i det lille Læringscenteret som er betjent av en bibliotekar. Bibliotekaren må vokse med oppgavene og må lære mye selv. Da er det viktig at vi får god støtte fra våre leverandører – PV. SUPA (selvbetjeningsautomat), SANAKO (språklabbetjening) og BIBITS (leverandør av biblioteksystemet MM3).

Viktig aktør

Det burde ikke være tvil om at biblioteket som lærested og bibliotekaren som kunnskapsorganisasjon, veileder og informasjonssøkingsekspert er enestående og nyttig for den pedagogiske virksomheten. Å jobbe i lag gjennom ▶

6) Begrepet "Nordens kode" bruker jeg som min egen erfaring/opplevelse som jeg fikk da jeg reiste rundt i de skandinaviske landene med prosjekt som ble støttet av EU og Nordisk Råd.

Inspektør Ronny Eggenheim med bibliotekar og artikkelforfatter Marija Minkeviciene i Læringscenteret ved Oslo Voksenopplæring Smedstua, Avdeling Svoelstikka. Det er et viktig mål for Læringscenteret å bli et integrert hjelpemiddel i den pedagogiske virksomheten, skriver Marija Minkeviciene.

► pedagogiske tilbud øker læringspotensialet. Samtidig blir elever, bibliotekarer og lærere sterkere. På den måten blir Læringscenteret en viktig aktør og et godt hjelpemiddel for skolens motto, som er å være inkluderende, engasjert og profesjonell.

Skolens mål som retningslinje for å måle egen aktivitet

Det er nyttig og nødvendig å sette noen kriterier for undersøkelser som viser hvordan modellen fungerer for å oppnå skolens mål, og hvordan våre elever klarer seg videre etter å ha sluttet på skolen. Men ved å bruke skolens

mål som retningslinje for å måle egen aktivitet, får Læringscenteret et ror å styre med, slik at det kan kjøre i riktig retning.

Vi mener at læringscenterkonseptet bidrar til de mål samfunnet har - til elevens positive selvbilde, hjelp til å komme videre i livet og integrasjon i det norske samfunnet. Den gir også bedre forståelse og toleranse for andre kulturer som skal bo ved siden av hverandre i fred uten mobbing/forakt. Ved å mestre sammen, blir Læringscenteret et fredelig sted. Vår plakat - Picassos "Fredsdue" - som henger på Læringscenteret, minner oss også om det. ■

Tariff 2011:

Enighet i YS Spekter Helse

Lønnsoppgjøret for spesialhelsetjenesten (Spekter område 10) er i mål. - Alle våre medlemmer får en lønnsøkning på 2,4 % minimum 8000 kroner pr 1. juni. Minstelønnsnivåene økes også pr 1. juni. Det er så langt vi kom i år, selv om vi gjerne skulle hatt tilleggene fra 1. mai som i resten av offentlig sektor, sier Erik Kollerud, leder i YS Spekter Helse.

Tekst: **Erling Bergan**
Redaktør

- Vi i YS er opptatt av at ansatte i helsesektoren skal ha mest mulig likt lønnsnivå uavhengig av om de jobber i kommunesektoren, eller i sykehusene, sier Erik Kollerud. Avstanden

Forhandlingsleder i YS Spekter Helse, Erik Kollerud. (Foto: Gunhild Lervåg)

mellom minstelønnsnivåene i de to sektorene er blitt noe mindre i dette oppgjøret. Minstelønnsnivåene økes i takt med det generelle tillegget fra 1. juli.

Rett person på rett plass

YS Spekter vil igangsette en kartlegging av den faktiske årsverks- og lønnsutviklingen i område 10 (helseforetakene) fra 2003 - 2012.

- For YS er det viktig å følge med på hvordan ressursene brukes i helseforetakene. Det er viktig at rett person brukes på rett plass, slik at vi sikrer et best mulig kvalitativt tilbud i spesialisthelsetjenesten, sier forhandlingsleder i YS Spekter Helse, Erik Kollerud.

Kompetansetillegg

Ut over dette skal det på bakgrunn av kompetansekartlegging

i sykehusene innen 1. november, gjennomføres lokale forhandlinger om kompetansetillegg med virkning fra 1. januar 2012.

Opgjøret omfatter YS-forbundene Delta, Parat og Bibliotekarforbundet.

YS-forbundene Farmasiforbundet, Maskinistforbundet, STAFO og Negotia forhandler lokalt i de enkelte helseforetakene. Disse forhandlingene er enda ikke sluttført. ■

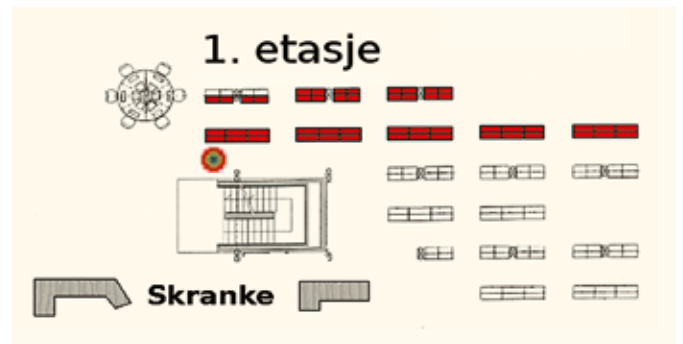
Kari Liffjell under Spekter-forhandlingene, som kom i mål 10. mai. (Foto: Liv Hilde Hansen)

Publikum vil gjerne finne bøkene selv

Med "Bokens plassering" gir dere lånerne bedre mulighet til å finne frem i biblioteket selv. De fleste av oss ønsker å klare oss selv, og med et godt kart over reolene i biblioteket finner vi lett frem! "Bokens plassering" er alltid oppdatert ut fra hva som er registrert i Bibliofil, og blir derfor en god hjelp både for lånere og ansatte i biblioteket.

Den lille prikken viser i hvilken hylle (eller område) boka er plassert.

BIBLIOFIL® levert av

Bibliotek-Systemer As. Postboks 2093, 3255 Larvik

Telefon: 33 11 68 00. Telefaks: 33 11 68 22. Internett: <http://bibliofil.no> E-post: firmapost@bibliofil.no

Parkert bokbuss i Sogn og Fjordane

Sogn og Fjordane fylkesbibliotek har hatt bokbuss sidan 1964. No er det slutt. Torsdag 19. mai kørde bussen sin siste tur, etter 46 år på vegane i fylket.

Tekst & foto: **Erling Bergan**
Redaktør

Bokbussen som no har parkert for godt, vart kjøpt inn som ny i 1995. Teknisk sett har drifta vore moderne, med to pc-ar som blei nytta ved inn- og utlån og ved søking i mediabasen, med både bøker og anna materiale. Tilbodet var frå starten basert på folk flest i grisgrendte strøk og deira behov for å kompensere for avstand til bibliotektilbod. Men gjennom åra har mange tidlegare utkantar i Sogn og Fjordane fått vegutløysing og folk sine reisemønster har endra seg. Då bokbussen vart nedlagt i år, vitja han 21 stopp i 5 kommunar. 13 av desse stoppa var ved skular og barnehagar.

Ujamnt utlån

Statistikken over utlån frå bokbussen har vore ujamn dei siste åra. Samla utlån i 2001 var på 13 928, fordelt på stopp i 8 kommunar. Dette nivået heldt seg fram til 2005, då utlånet gjekk ned til 9 885. Dei to påfølgjande åra var utlånet under 8 000, medan talet steig til 10 543 i 2008, og ned igjen til 9 367 i 2009. Utlånstala frå i fjor er ikkje publisert enno. Berre 5 kommunar av dei totalt 26 kommunane i fylket var med no det siste driftsåret. Tilbake på 80-tallet var om lag halvparten av kommunane med.

Drifta av bokbussen har vore eit samarbeid mellom fylkesbiblioteket og kommunane som nyttar tilbodet. Kommunane har stilt med bibliotekar til bokbussen. Fylkesbiblioteket har hatt ansvar for mediesamlinga i bussen, som vart drifta av det lokale rutebilselskapet.

Ledig kapasitet

På fylkesbiblioteket sine nettsider sto det, heilt fram til avviklinga i mai i år, mellom anna dette om bokbussen: "I skuleåret 2007/2008 har bokbussen 49 turar. Men den har ledig kapasitet og kan soleis utnyttast meir når det gjeld litteraturformidling og lesestimulering i Sogn og Fjordane fylke."

Bokbussen i Sogn og Fjordane parkert ved Førdehuset, der fylkesbiblioteket ligg. Denne siste bussen vart kjøpt ny i 1995, men det har rulla bokbuss i Sogn og Fjordane sidan 1964. No er det slutt.

Slik gjekk det altså ikkje. I staden for vidareutvikling, blei det nedlegging. Og på fylkesbiblioteket sine nettsider står det no, i omtalen av denne nedlegginga: "Minner om at det er bibliotek med breitt spekter av tilbod i alle kommunane som har hatt bokbussteneste."

Budsjettvedtak

Vi spør fylkesbiblioteksjef Agust Magnusson kvifor bokbussen i Sogn og Fjordane blei nedlagt:

- Budsjettvedtak i fylkestinget førte til nedlegging av bokbussen. I tillegg kan ein ta med at etter at statstilskotet til drift av mobile bibliotektenester og innføring av kommunal eigenandel vart innført, var det berre 5 kommunar som var med på bokbussordninga, derav ein med berre eit stopp.

- Kan det tenkjast at einskildkommunar – aleine eller saman – kan drive bokbuss i Sogn og Fjordane?

- Det er fullt mogleg for kommunane aleine eller saman å drive bokbuss. I Hordaland er det 6 kommunale bokbussar. I Fusa er det til dømes under 4000 innbyggjarar, og dei har bokbuss.

Bokbussane kan vere gode verkemiddel for å nå barn og unge der dei er på dagtid. Bussane kan og erstatta filialar med 2- 4 timar opningstid i veka. Men det kostar, både med investering i bussar og til vedlikehald.

- Er bokbussar ein framtidsretta måte å drive bibliotektenester på i eit land som Norge?

- Dei kan vere det, men då må ein ha midlar til å ha alle typar materiale til utlån og til å drive formidling - teater, forfattarbesøk, med meir. Men dei kan aldri erstatta godt utbygde bibliotek med lange opningstider som sosial møteplass.

- Er nedlegging av bokbussen eit uttrykk for at fylkesbiblioteket ikkje ynskjer ansvar for operative oppgåver?

Overføring av driftsoppgåver

- I Strategisk utviklingsplan som vart vedteken i desember er det lagt opp til at fylkesbiblioteket si rolle som kompetansesenter og regional utviklingsaktør skal styrkjast. Det fører til at ein må gjere endringar der nokre driftsopp-

gåver for eksempel vert overførte til folkebibliotek.

- Har fylkesbiblioteket planar om andre tilbod som kan komme i staden for bokbussen?

- I den same planen er det strategiar som går på formidling av litteratur med særleg vekt på barn og unge. Det kan vere nettbasert - nettutstillingar og bokomtalar - og litteraturproduksjonar ein lager i samarbeid med Den Kulturelle Skolesekken og sender ut på turné. Fylkesbiblioteket vil og halda fram med å halda kurs i formidling og slik få fleire bokpratatarar som kan reise rundt for å formidla, med bøker med seg til utlån.

Evaluering av bokbåten

- Korleis ser fylkesbiblioteket på framtida til bokbåten, det andre mobile tilbodet i Sogn og Fjordane?

- Fylkestinget vedtok å vidareføre drifta av bokbåten, men at ein skal sjå på ordninga for å gjere den meir framtidretta. Så skal ordninga med bokbåten evaluerast innan 3 år. Kva politikarane vil vedta då er vanskeleg å spå om, men det er klart at busetnadsmønsteret har endra seg myke sida bokbåten starta, skular er nedlagde og vegar/bruer komne til. Likevel ser ein jo at bokbåten er det einaste kulturtilbodet innbyggjarane nokre stadar har, men så er det spørsmålet om det er fylkeskom-

Budsjettvedtak i fylkestinget førte til nedlegging av bokbussen. Etter innføring av kommunal eigenandel, vart det færre kommunar med. Dette er viktige årsaker til at bokbussen vart nedlagt, fortel fylkesbiblioteksjef Agust Magnusson.

munen eller kommunen som skal leggja til rette for bibliotektenester og andre kulturopplevingar. Det er dette vi må sjå på i evalueringa av tenesta.

Kompetanseutvikling

- Kva er satsingsområda til Sogn og Fjordane fylkesbibliotek framover?

- Fylkestinget har vedteke strategisk plan for bibliotekutvikling i fylket og den er vårt måldokument. I tillegg har ein

handlingsprogram som skal følgje opp planen. Det som er under planlegging av større ting alt no er å laga spørjeskjema for å kartlegga kompetansen blant dei tilsette i biblioteka, og så vil det verta laga kompetanseutviklingsprogram. Likeeins førebur ein no kravspesifikasjonar for transportordning i fylket, som skal ut på anbod til hausten. Elles skal det starta organisasjonsutvikling ved fylkesbiblioteket for å vere betre rusta til å møte morgondagens utfordringar og sjå kva vi treng av kompetanse til å verte ein god utviklingsaktør for kommunane og biblioteka.

- Kva slags kompetanseutvikling og rettleiingstenester trur du folkebiblioteka i Sogn og Fjordane kjem til å etterspørje i åra som kjem?

- Mange ønskjer kom fram i høyringsutalane til bibliotekplanen frå kommunane. Tenesteutvikling og derunder samlingsutvikling vil vere områder vi kan arbeide i samarbeid med kommunane. Ny teknologi – e-bøker, sosiale media, med meir. Lokalar og endring av lokalar for å utvikla biblioteka frå boklager til sosiale møteplassar og læringsarenaer. Kultur- og litteraturformidling er område vi både kan drive med kompetanseheving innanfor og tilby produksjonar til biblioteka. Initiere til utvikling av prosjekt og samarbeidsløysningar i kommunane, seier fylkesbiblioteksjef Agust Magnusson. ■

Rådgivar Robert Haugen ved Sogn og Fjordane fylkesbibliotek i sving med å registrere tilbakeleverte bøker etter at bokbussen har gått sin siste tur i fylket.

Mister vakter etter foreldrepermisjon

SPØRSMÅL:

Jeg er ute i svangerskapspermisjon og føler meg diskriminert. Før jeg gikk ut i permisjon jobbet jeg gjennomsnittlig to vakter i uka. Jeg har imidlertid fått beskjed om at når jeg kommer tilbake etter permisjon, vil jeg kun bli oppringt når de trenger meg. Mens jeg har vært borte, har de ansatt nye som de heller prioriterer. I arbeidsavtalen min står at jeg skal jobbe mellom 0 og 100 timer i måneden.

SVAR:

Likestillingslovens paragraf 3 sier at det ikke er tillatt å stille en kvinne dårligere pga graviditet, fødsel eller foreldrepermisjon. Denne bestemmelsen gjelder også for ansatte i midlertidige og løse ansettelses-

forhold. Din arbeidsgivers praksis betyr at du mister jobben på grunn av graviditeten/permisjonen. Dette vil helt klart kunne vurderes som brudd på likestillingsloven.

Arbeidsmiljølovens paragraf 14-9 sier at fast arbeid skal gjøres av fast ansatte. Derfor er det spørsmål om du også etter loven er fast ansatt i de vaktene du har jobbet selv om det ikke er kontraktsfestet. Dette er avhengig av hvor lenge du har jobbet i faste vakter og hvor stabilt dette mønsteret har vært. Om ditt ansettelsesforhold er fast, vil din arbeidsgivers praksis også kunne regnes som usaklig oppsigelse. Dette lovverket forvaltes ikke av LDO, men fagforeningen din bør kunne hjelpe deg med dette.

Likestillings- og diskrimineringsombud
Sunniva Ørstavik. (Foto: CF Wesenberg)

Uansett hvordan du går videre med saken, anbefales du å skaffe dokumentasjon på din arbeidsavtale, samt lønns slipper som viser hvor mye du faktisk har jobbet før du gikk ut i permisjon. Om du har dokumentasjon for at du ikke vil få tilbake vaktene etter permisjon, bør du også skaffe dette. Jeg vil i første omgang anbefale deg å be om hjelp hos din fagforening, som kan bistå deg med hele saken. Hvis du ikke får hjelp der, kan du reise saken som klagesak hos LDO. I så fall vil vi bare kunne ta stilling til om du har blitt diskriminert.

Med vennlig hilsen
Sunniva Ørstavik
Likestillings- og diskrimineringsombud

En som er ute i svangerskapspermisjon opplever å få redusert arbeidsmengde etter permisjon og en arbeidsgiver som prioriterer nyansatte for ledige vakter. Likestillingsombudet svarer på hva som kan gjøres. (Illustrasjonsfoto: Jean-Jacques Milan/CC)

- Fornuftig balanse mellom arbeidslinje og uførestønad

YS mener Regjeringen tar sikte på en fornuftig balanse mellom arbeidslinja og størrelsen og innretningen på uførestønaden. - Det er viktig at uføregraden opprettholdes uavhengig av inntekt i tillegg til uførestønaden. Nivået på uføreytelsen legges på 66 prosent av den inntekten en hadde de siste årene før en ble ufør. Dette er tilfredsstillende, sier YS-lederen.

- YS har vært opptatt av at overgangen fra uføreytelse til alderspensjon ikke gir en sterk nedgang i utbetalingen for den enkelte. Levealdersjusteringen av alderspensjonen for uføre blir lavere enn for arbeidsføre. Uføre har ikke samme mulighet som arbeidsføre til å jobbe lenger for å motvirke effekten av levealdersjusteringen, forklarer YS-leder Tore Eugen Kvalheim.

Hovedelementene i den nye uførestønaden er:

- Det innføres et fribeløp på 30 000 kroner. Dette tilsvarer 40 prosent av grunnbeløpet i Folketrygden (G) og gjelder lønnsinntekt en kan ha uavkortet ved siden av stønaden.
- Uførestønaden beregnes som 66 prosent av tidligere inntekt, inntil 6 ganger G. Inntektgrunnlaget beregnes ut fra gjennomsnittlig inntekt de tre beste av de fem siste årene før uføretidspunktet.
- Uførestønaden skal reguleres i samsvar med økningen i grunnbeløpet i Folketrygden og skattlegges som lønn. Bruttoytelsene økes i forhold til dagens uførepensjon for å kompensere for økt skatt.
- Alderspensjon for uføre fastsettes ved 67 års alder. Opptjeningen av pensjonsrettigheter stoppes imidlertid ved fylte 62 år.
- Barnetillegget beholdes. Dette ligger på rundt 30 000 kroner for hvert barn under 18 år som ikke har egen inntekt.
- Regelverket for unge uføre beholdes uten store endringer.
- Endringene i uførestønaden innføres fra 2015. Det blir overgangsordninger for de som allerede er uføre i 2015. ■

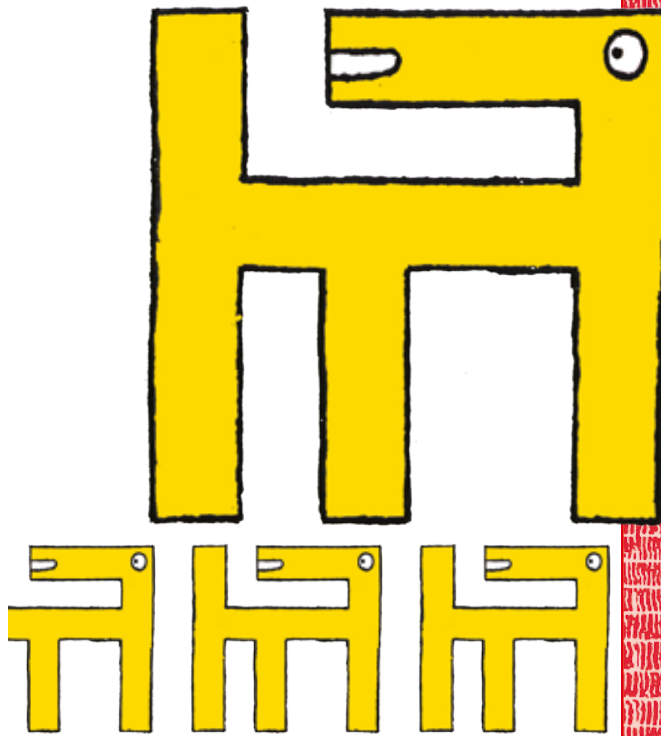

Foto: Erik Norrud

Bibliotekenes IT-senter

Mikromarc 3 brukere ser seg ikke tilbake!

Stadig flere går over til Mikromarc 3 – det helt nye og banebrytende systemet for nordiske bibliotek. Med et helt nytt og behagelig brukergrensesnitt er Mikromarc 3 svært enkelt å forstå. Den pedagogisk riktige oppbygningen leder deg gjennom de ulike funksjonene på en intuitiv og ukomplisert måte – nesten som om systemet selv aner hva du ønsker eller hvor du vil gå. Mikromarc 3 møter dine behov på en enestående måte; helintegrert, intuitivt og moderne.

Ta kontakt med oss, så får du vite mer om bibliotekenes aller beste venn!

www.bibits.no • Tlf.: 22 08 98 97

Bibliotekenes IT-senter AS • Møllerhaugenveien 20 • Pb. 6458 Elterstad • 0605 Oslo
Tlf. 22 08 34 00 • Faks. 22 08 98 80 • salg@bibits.no • www.bibits.no

Karis kalender

Konge for en dag

Bibliotek er igjen på "alles" lepper! Riktignok har det bare vært noen få innlegg i media fra folk utenfor feltet, men debatten har gått livlig i bibliotek-kretser. Det er lite som trigger oss mer enn at noen mener noe om oss.

Bibliotek har også vært hett tema på årets litteraturfestival på Lillehammer, hvor aktører fra det litterære feltet bærer sine respektive agendaer til torgs. Det var spesielt to uttalelser herfra som fanget min interesse. Den første kom fra kulturminister, **Anniken Huitfeldt**: "*bibliotekarene er det viktigste når vi skal forme fremtidens bibliotek*"; den andre kom fra salen; **Ida Jackson**, blogger og konsulent i Norsk nettleksikon, hevdet at debatten rundt det fysiske biblioteket overskygger en "krise"; at bibliotekene ikke henger med i den digitale informasjonsutviklingen.

I følge NRKs nettside (27. mai) utdyper hun sitt poeng slik: "*Bibliotekenes reelle krise er at de er institusjoner som jobber med formidling av medier som forandrer seg veldig raskt, men hverken staten, bibliotekene eller bibliotekarene henger med.*"

I spennet mellom de to uttalelsene ligger bibliotekprofesjonens utfordring. At kulturministeren hyller bibliotekarer er ikke overraskende, men hvis Ida Jackson har rett, går kanskje norske bibliotek en dyster fremtid i møte?

Faktorenes orden

Det er en illusjon å tro at bibliotekene fullt ut kan holde tritt med den teknologiske utviklingen. Samtidig har feltet lang tradisjon for å bruke teknologi, noe tilveksten av nye emner på utdanningen (BIBIN) de siste årene, også

viser. Men samlet sett har vi utvilsomt et digitalt "etterslep" – spesielt i møtet med brukersiden. Jeg tror dette primært avspeiler et foreldet bilde av hva

en bibliotekar er, sett fra Bislet – nye temaer til tross.

Ida Jackson pekte på tre aktører som i varierende grad kan påvirkes:

Staten satser, som vi vet, tungt på Nasjonalbibliotekets digitaliseringsprosjekt (som har fått blandet mottakelse) og lar seg trolig ikke rokke i overskuelig fremtid.

Bibliotekene (les: folkebibliotek) er underlagt **kommunal** styring, og deres utvikling er avhengig av kommunens ressursfordeling og fokus. Her må vi sette vår lit til velgerne.

Da står vi igjen med **bibliotekarene**; kulturministerens uttalelse gir oss et godt utgangspunkt – og et stort ansvar. Hvis bibliotekarene er den sentrale faktoren i bibliotekutviklingen, er det altså her støtet må settes inn.

Har jeg sagt A, får jeg også si B

Jeg avsluttet forrige spalte med en oppfordring til BIBIN om å gjøre utdanningen mer spesialisert. I ettertid har jeg hatt flere interessante diskusjoner med folk i feltet, og tanken om en alternativ modell, har dukket opp (igjen).

Årsaken til at jeg stadig kommer tilbake til utdanningen, er ikke (som de kanskje tror) at jeg har et horn i siden til dem; derimot en tillit til deres ønske om å produsere verdens beste profesjonsutøvere. Men jeg synes ikke de får det helt til, selv om utdanningen inneholder mange gode enkeltelementer.

Så hvis jeg var "konge" for en dag på BIBIN, ville jeg – i kjølvannet av etableringen av den nyfusjonerte høgskolen, HiOA – reformert utdanningen gjennom en **tydeligere fokusering** i både **innhold** og **form**.

Kunnskaper og ferdigheter

I BIBINs studie- og undervisningsplaner skisseres byggeklossene i programmet som skal omforme unge mennesker med allmenn studiekompetanse fra videregående, til profesjonelle veiledere i informasjonssamfunnet.

I det nye *kvalifikasjonsrammeverket* fra Kunnskapsdepartementet skal studentenes læringsutbytte defineres som henholdsvis *kunnskaper* og *ferdigheter*. Det er her vi finner *utdanningens intensjoner* for fremtidige bibliotekarer.

Det er spesielt to trekk ved oversikten som slår meg: den er svært *fragmentert* og, med relativt få unntak, *internfokusert*. Jeg husker fra min egen studietid hvor vanskelig det var å identifisere mål og mening med studiet, for ikke å snakke om sammenhengen med den virkeligheten jeg skulle ut i, etter studiene. Kontakt med dagens praktikanter og andre studenter bekrefter at mange har det samme problemet.

Min påstand er at vi ikke trenger flere *kulturgeneralister* og *møteplassverter*; vi må begynne å utdanne morgendagens *informasjonsspesialister* (heri opptatt kultur), tilpasset de *kontekster* – virksomhetstyper, plattformer og *brukergrupper* – som informasjonssamfunnet består av.

Jeg skal ikke gi meg inn på en gjennomgang av studieplanen, men har – i veldig korte trekk – noen tanker om en mulig "reformasjon". Den går langs to akser: vertikalt for *innhold*, horisontalt for *organisering*.

Bibliotekkontekst og -formål

– fra BoS til EAB

(eiere, arenaer og brukere)

Dagens *Bibliotek og samfunn* inneholder mye bibliotek og lite samfunn. Jeg ville brukt mindre tid på vår "stolte" historie og mer på en kontekstbasert innføring i dagens bibliotekarrolle, balansert mellom *samfunnsoppdraget* for allmennbibliotekets tjenester og *kunnskapsoppdraget* for lærings-sentrene – fra barnehage til høyere utdanning. Videre en fokusering

” Min påstand er at vi ikke trenger flere *kulturgeneralister* og *møteplassverter*; vi må begynne å utdanne morgendagens *informasjonsspesialister* (heri opptatt kultur), tilpasset de kontekster – virksomhetstyper, plattformer og *brukergrupper* – som informasjonssamfunnet består av. ”

på bibliotektyper, brukergrupper og eierforventninger, samt tilhørende behovsanalyse og tjenesteutvikling. En vektlegging av fagets etiske grunnlag har også vist seg ønskelig i flere interne debatter, som "American Corner" i Stavanger, og Islam-utstilling i Porsgrunn.

Samlingene

– fra LoB til KKB (kunnskap, kultur og brukertjenester):

En ekstern utredning fra 1998 påpekte at (skjønn)litteratur er overrepresentert på studiet. Jeg ville hatt en større vektlegging av samlingsutvikling generelt, med balansert fokus mellom faglige kilder og fiksjonskilder – alle viktige medieformer inkludert – og tjenester knyttet til disse. Forholdet til leverandører av digitale innholdsressurser er også et tema som bør adresseres her.

Verktøykassen

– fra Kat&Klass til IAT (informasjonsarkitektur og teknologi)

Det er på kunnskapsorganisasjon det har skjedd mest på BIBIN de siste årene. Samtidig smiler "gamle" bibliotekarer gjenkjennende når vi "nye" forteller om klassifikasjonsoppgaver vi måtte gjennom. De nye emnene gir god innsikt, men når dagens produksjon av kata-

logdata er i ferd med å bli sentralisert, vil det kanskje være mer effektivt å bruke studietiden på andre temaer som portaler og kataloger, vevpublisering og emnekart m.m.?

Studieorganisering

Sist, men ikke minst, ville jeg gitt studieløpet en mer spisset form.

Første studieår må "spenne opp lerretet" og gi en første innføring i roller, arenaer, brukergrupper, oppgaver og verktøy. I *annet studieår* bør studiet spisses med spesialisering på tjenesteyting innen forskjellige virksomhetstyper (offentlige og private). Når studentene kommer til tredje og siste år vil de så være i stand til å velge "sin" retning, som formidling, referansearbeid eller teknologi og kan gå ut i feltet som myndige profesjonsutøvere.

Jeg gleder meg allerede.

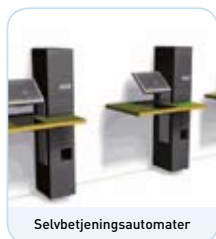
Kari Frodesen
Spesialbibliotekar

Tidligere utgaver av Karis kalender finnes på:
<http://kariskalender.wordpress.com/>

<http://kariskalender.wordpress.com/>

BIBLIOTEKSERVICE AS

Alt du trenger – til en rimelig pris...

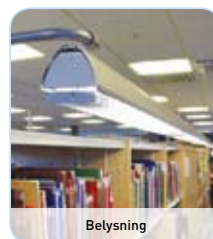
Selvbetjeningsautomater

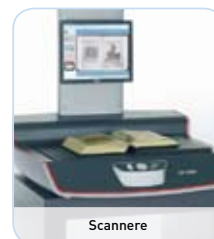
Møbler

Innredningshjelp

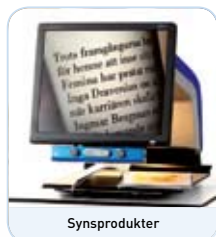
Belysning

Scannere

Mikrofilm

Synsprodukter

Rullearkiv

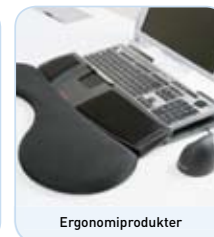
Rekvista og utstyr

Lyttestasjoner

Reparasjonsmaskiner for CD/DVD

Ergonomiprodukter

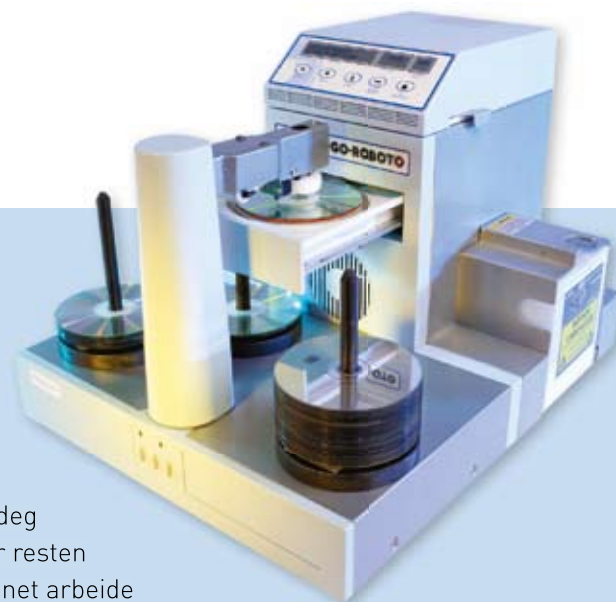
Bestill Hovedkatalogen! – Alt til biblioteket

Postboks 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Roboto Helautomatisk DVD/CD Reparasjonsmaskin

- **Helautomatisk** – la maskinen gjøre jobben
- **Miljøvennlig** – du reparerer, i stedet for å kaste
- **Effektiv** – reparerer opp til 100 skiver om gangen
- **Bruk dagen mer effektivt** – mens maskinen arbeider for deg
- **Brukervennlig** – legg skivene på søylen, og maskinen gjør resten
- **Maskinen er raskt tjent inn** – frigjør medarbeiderne til annet arbeide
- **Reparerer alle typer skiver** – spill, lydbøker, DVD og CD, inkl. Blue Ray
- **Penger spares** – du slipper å sette av så mye penger til nykjøp når skivene blir reparert
- **Billig i drift** – hver reparasjon koster kr 3,37. Hva koster en ny lydbok eller et nytt spill?

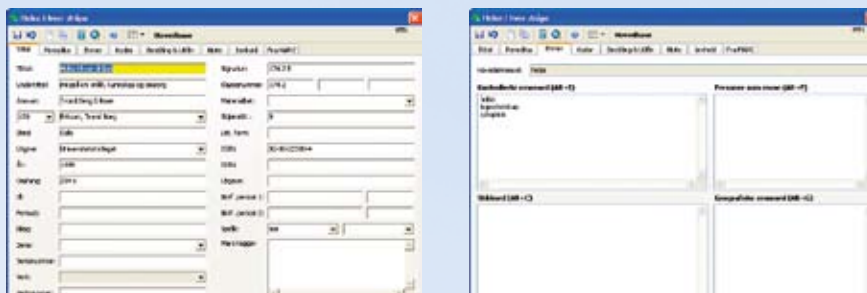
BIBLIOTEKSERVICE AS

Postboks 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

TIDEMANN **4** Biblioteksystem®

Logisk og brukervennlig

RIMELIGE PRISER PÅ SYSTEM OG VEDLIKEHOLD...

BIBLIOTEKSERVICE AS

– navnet på god service

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55 · salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

SCANNERE FOR DIGITALISERING OG LAGRING

Scannere for publikum, med mulighet for direkte utskrift og lagring på USB minnepinne!

OS 14000 Scanner: →

For digitalisering og lagring av egne bøker og dokumenter

← OS 12000 Bookcopy:

Publikum scanner selv, og kan velge:
– direkteutskrift
– lagring på USB pinne

BIBLIOTEKSERVICE AS

– navnet på god service

Pettersvollen 3, Pb. 9102, 3006 Drammen
Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Landsstyremøte i BF

Bibliotekarforbundets landsstyre var samlet til møte 9. mai i år. Det ble preget av organisasjonssaker. Ikke så rart kanskje, ettersom det bare var et halvt år siden forrige landsstyremøte, og bare et halvår til landsmøtet.

*Tekst & foto: Erling Bergan
Redaktør*

Forbundsleders beretning til landsstyret kunne du lese i forrige nummer av Bibliotekaren. I sin gjennomgang til forsamlinga, gjentok **Monica Deildok** noen av de store utfordringene vi har på det bibliotekpolitiske området. Ikke minst gjelder dette e-bøker og skolebibliotek.

Utvikle politikk underveis

Om e-bøker sa hun at disse åpner nye muligheter, men også nye trusselbilder for bibliotekarer

- E-bøker blir en av de viktigste politiske sakene BF må arbeide med i tiden som kommer. Fordi utviklingstrekkene på dette

feltet er vanskelig å overskue for mange år framover i tid, vil BF måtte utvikle og agere politikk underveis i kommende landsmøteperiode. Det vil være vanskelig å lage gode og levedyktige formuleringer i et målprogram som skal virke for tre år fram i tid, sa BF-lederen.

Richard Madsen (Vestfold BF) understreket poenget, ved å vise til at også andre medietyper blir et problem etter hvert. Når heller ikke film og musikk finnes i hardcover, kan bibliotek og bibliotekarer stå overfor alvorlige utfordringer, påpekte han.

Bjørnar Bruket (Trøndelag BF) minnet om at utredninga Bibliotekreform 2014 sa noe om innkjøpsordning også digitalt for musikk, men at det blir problematisk med pris når dette streames.

- Her bør Nasjonalbiblioteket spille en rolle, utfordret han.

Gry Hatlelid (Sogn og Fjordane BF) sluttet seg til Brukets utfordring til sentrale bibliotekmyndigheter, og mente at det må komme felles løsninger på ebokspørsmålet for hele landet.

Grunnskolenes bibliotek

Monica Skybakmoen (Hedmark/Oppland BF) tok opp tråden om skolebibliotek, etter at forbundslederen hadde meldt sin uro over at BF ikke er premissleverandør på dette feltet, spesielt i satsingen på utvikling av bibliotek i grunnskolen.

- Det er stor forskjell på størrelsen på grunnskoler. Dermed er det også stor forskjell på kvaliteten på skolebiblioteket.

Landsstyremøtet fikk presentert "work in progress", både når det gjaldt vedtekter og målprogram. Elisabeth Bergstrøm gikk gjennom mulige endringsforslag til vedtektene, mens Roger Dyrøy her presenterer et foreløpig forslag til endret målprogram. De er ledere i hvert sitt landsmøteforberedende utvalg.

I min kommune har skolebibliotekarene alt fra 1 uketime til 60 % stilling. Det er viktig å prioritere grunnskolebibliotekene. Denne kampen må også folkebibliotekene ta. Biblioteksjefen må fronte dette, for begge institusjonene er kommunale, sa Skybakmoen. – Og rektor er stedet å begynne, la hun til.

Hilde Gjessing (Møre og Romsdal BF) mente kunnskapsmangel var en viktig årsak til problemene med grunnskolebibliotekene. - Når det settes av 1 uketime til dette arbeidet ved en del skoler, kan det skyldes at man ikke kjenner feltet, at man ikke vet hvor mye arbeid det er med bibliotek.

Mari Senumstad Hauge (Agder BF) fortalte om at Aust-Agder bibliotek og kulturformidling jobber med en bibliotekplan, der også grunnskolebibliotekene er inkludert. - Når dette skal ut i kommunene, kan det forplikte. Det kan være en vei å gå, sa hun.

Målprogram og vedtekter

Landsstyremøtet fikk presentert "work in progress", både når det gjaldt vedtekter og målprogram. Forbundsstyret har nemlig tidligere nedsatt egne utvalg til å vurdere forslag fram mot høstens landsmøte på disse to områdene.

Elisabeth Bergstrøm fra forbundsstyret gikk gjennom en del mulige endringsforslag til vedtektene, før hun åpnet for eksempler på mulige nye medlemsgrupper hvis vedtektenes kriterier for medlemskap skulle endres. Det gjaldt fagreferenter/universitetsbibliotekarer, grunnskolebibliotekarer/lærere og andre utdanningsgrupper som jobber i bibliotek. Forsamlingen så nok at dette er vanskelig avveininger, noe også Monica Deildoks leder i dette nummeret av Bibliotekaren tydelig viser. Kanskje var det fagreferentene som virket mest aktuelle å vurdere for medlemskap, etter landsstyrerunden på dette. Men det er fremdeles et stykke igjen før man kan se konturene av en vedtektsendring som er rettferdig og realistisk overfor eventuelle nye medlemsgrupper.

Roger Dyrøy fra forbundsstyret la fram foreløpig forslag til et endret målprogram. Han er leder for programkomiteen som forbundsstyret nedsatte i januar. Landsstyremedlemmene fikk seg forelagt en endret struktur i målprogrammet, med hovedkapitlene Samfunnsliv (Fag- og utdanningspolitikk, og Biblio-

Elisabeth Haug fra Rogaland BF utfordret BF-ledelsen til å sette tydeligere fokus på hvordan grunn- og etterutdanning kan utdanne gode bibliotekledere, og hvordan motivere BFs medlemmer til å søke på utlyste lederstillinger.

teknopolitikk), Arbeidsliv (Arbeidsforhold, og Organisasjon : BFs rolle i medlemmenes arbeidshverdag) og Lønn & Tariff (Lønns- og tariffpolitikk). Med kort tid til å lese gjennom og fordøye endringsforslagene, ble det nok mer enkeltvis tilbakemeldinger fra landsstyret, enn noen egentlig målprogram-debatt. En lærdom fra landsstyremøtet kan nok også være at en reorganisering av et målprogram lettere trigger en debatt om strukturen i dokumentet enn om innholdet i det. Dette kan bli en utfordring fram mot landsmøtet, som definitivt bør interessere seg mest for innholdet.

Større mål?

Blant spørsmålene som dukket opp, var hvorvidt BF skal vedta mål som organisasjonen selv ikke er sterke nok til å få gjennom, eller der vi må gå gjennom andre organisasjoner for kunne oppnå det vi er ute etter. Forbundsleder Monica Deildok mente det var nødvendig også med slike mål. – Det er behov for retningsangivelse også på områder der vi ikke er alene om å skulle nå et mål. Vi trenger et målprogram der vi sier noe om saker som vi må jobbe sammen med andre om, i for eksempel YS, sa hun.

Rekruttering av ledere

Elisabeth Haug (Rogaland BF) fremmet en egen sak fra styret i sitt lokallag, om svikt i rekruttering til lederstillinger. Teksten som ble delt ut til landsstyret, lød slik:

"Bibliotekarforbundet Rogaland har fått inn en bekymringsmelding fra et av våre medlemmer angående svikt i rekruttering til lederstillinger i folkebibliotekene i regionen. Mange ledere og lederemner i vårt fylke har blitt rekruttert til langt bedre betalte stillinger i det private næringsliv de siste årene. Bibliotekarforbundet Rogaland ser naturligvis med glede på at bibliotekarers informasjonsfaglige kompetanse er etterspurt og blir høyt verdsatt i det private næringsliv. Men for å beholde gode ledere i den offentlige biblioteksektoren, og å rekruttere nye internt og eksternt, må vårt mål være å arbeide for en konkurransedyktig lønn. Samtidig må vi sette fokus på både hvordan vi kan utdanne gode ledere i grunn- og etterutdanning, og det å motivere våre medlemmer til å søke på utlyste lederstillinger. Da dette er nasjonale utfordringer, ber vi Bibliotekarforbundet sentralt om å sette søkelys på disse områdene."

Denne henstillingen til forbundsstyret sluttet landsstyret seg til. Svikten i rekruttering til lederstillinger er gjenkjennbar i hele landet. Og i tråd med de andre sakene som ble drøftet på dette landsstyremøtet, ville det ikke overraske om også problemene med lederrekruttering – på ett eller annet vis – blir tema på høstens landsmøte. ■

Folkebiblioteklova står foran revisjon:

Med lov skal bibliotek-Norge bygges?

Kulturdepartementet har etablert en arbeidsgruppe for revisjon av nåværende biblioteklov. I arbeidsgruppen sitter representanter fra Nasjonalbiblioteket og Kulturdepartementet. Dialogen med aktører på feltet er i gang. Bibliotekarforbundets leder Monica Deildok hadde møte med departementet og arbeidsgruppen fredag 20. mai.

*Tekst & foto: Erling Bergan
Redaktør*

Arbeidet som Kulturdepartementet har satt i gang skal munne ut i et høringsnotat, som fører til tilbakemeldinger fra bibliotek-eiere, organisasjoner og ulike instanser på feltet. Dette blir så sammenfattet og vurdert av departementet, som da utarbeider en lovproposisjon for behandling i Stortinget. Det er altså et godt stykke tid fram til loven blir endret. Men mange premisser legges nok allerede nå.

Tidligere har vi hatt en stor bibliotekreform i 1902, uten noen tilhørende lovgiving. Vi fikk den første bibliotekloven i 1935. I 1972 kom det en ny biblioteklov. Dagens biblioteklov ble vedtatt i 1985. Den fikk en revisjon i 2003, etter en offentlig batalje med fakkeltog og protestskriv. Men i hovedsak har altså dagens biblioteklov stått i 26 år.

Liten lov - stor betydning

Lov om folkebibliotek er ikke så veldig stor. 16 paragrafer gruppert i 5 kapitler. Det første kapitlet regulerer folkebibliotekenes formål og virksomhet generelt. De tre neste kapitlene gjelder henholdsvis folkebibliotek, fylkesbibliotek og statlige oppgaver. Det siste kapitlet fastsetter kun at loven trådte i kraft fra 1. januar 1986.

Men selv om loven ikke er så omfangsrik, må man ikke forledes til å tro at den ikke regulerer mange forhold. For det gjør den virkelig. Allerede paragraf 1 er ganske så stinn av innhold, til tross for at den består av kun fire setninger. Vi tar mye av det for gitt, men blant annet Fremskrittspartiets Ungdom har i avisinnlegg minnet oss om at folkebibliotekene er et politisk prosjekt som må forsvares og utvikles. For de fire setningene i paragraf 1 sier store ting som at: Folkebiblioteket skal være gratis, det skal være for alle som bor i landet, det skal ha både bøker og annet materiale, det skal

fremme både utdanning og kultur, det skal være aktuelt og kvalitetsbevisst, det skal formidle informasjon, det skal pushe tjenester på folk og det skal samarbeide med andre bibliotek.

Ikke så rent lite! Og dette er bare den første paragrafen i den lille loven. I paragraf 2 poengteres det at også fanger, pasienter og andre som har vansker med å komme seg rundt omkring, har like stor rett til folkebibliotek tjenester som alle oss andre. Og paragraf 4 inneholder den skjellsettende bestemmelsen om at alle norske kommuner SKAL ha et slikt folkebibliotek. Tilsvarende sier paragraf 8 at det skal være fylkesbibliotek i alle fylker.

Paragraf 5

For Bibliotekarforbundet er det som er nevnt hittil viktige forutsetninger for at de fleste av oss har arbeidsplasser å gå til hver dag. Men BF's engasjement har likevel oftest vært investert i paragraf 5, der det slås fast at alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef. Og forskriftene til denne paragrafen regulerer adgangen til å få dispensasjon fra dette kravet.

Det er i hovedsak to typer dispensasjon. Den ene er for små bibliotek, som ikke greier å trekke til seg kvalifiserte søkere. Da kan en ufaglært få to års dispensasjon, mot å gå noen fastlagte kurs. Den andre dispensasjonsadgangen gir store bibliotek anledning til å ansette sjef uten bibliotekarutdanning, dersom biblioteket for øvrig innehar tilstrekkelig bibliotekfaglig kompetanse i staben. Denne siste dispensasjonen gis til kommunen, ikke til den enkelte arbeidstaker.

BF har deltatt i mange tautrekkinger om disse spørsmålene. Både på den politiske arena og i enkeltsaker. For her har det vist seg å være rom for uklarheter og tvil.

Den viktigste kampen sto for nærmere ti år siden. Dagens folkebiblioteklov ble revidert i 2003, etter en opphetet kamp om biblioteklova høsten 2002.

Svarstad Hauglands forslag

Daværende kulturminister Valgerd Svarstad Haugland la fram lovendringsforslag som i hovedsak gjaldt følgende punkter:

- I stedet for å pålegge kommunene å ha folkebibliotek ville man pålegge dem å yte folkebibliotek tjenester, for å legge til rette for mer fleksible organisatoriske løsninger.
- Forslaget ville fjerne kravet om et fylkesbibliotek i hvert fylke og kravet om at fylkesbiblioteket skal være knytta til et folkebibliotek.
- Lovpålegget om at fylkesbibliotekene skal ha ansvaret for fjernlånsvirksomheten ble foreslått opphevet, sammen med pålegget om å ha en felles plan for å skaffe og oppbevare litteratur og bestemmelsen om at fylkesbibliotekene kan drive mobil bibliotek tjeneste.
- Lovpålegget om at hver kommune og fylkeskommune skal ha fagutdanna biblioteksjef og fylkesbiblioteksjef ble foreslått fjernet som en oppfølging av prinsippene i oppgavefordelingsmeldinga.
- Henvisninga til Statens bibliotektilsyn ble foreslått fjerna.

Fakkeltog

Medieoppmerksomheten rundt saken ble merkbar. Det ble mobilisert i mange leire. BF-leder Monica Deildok hadde helside i Dagbladet med "Snikmordet på folkebibliotekene" i november, og i desember marsjerte 500 bibliotekarer, bibliotekstudenter, forfattere, forlagsfolk m.m. opp Karl Johan med fakler og slagord som "La biblioteklova leve!". Valgerd Svarstad Haugland ble sur, gjorde retrett og lova ble stående med ganske små endringer (gjengitt i kursiv):

Tillegg i § 4:

Folkebiblioteket kan drives av kommunen alene, eller i helt eller delvis driftsfellesskap med annen kommune, fylkeskommunen eller statlig institusjon. Departementet kan gjøre unntak fra første ledd for forsøksvirksomhet.

Ekstra setning i § 8:

Departementet kan for forsøksvirksomhet gjøre unntak fra kravet om at alle fylkeskommuner skal ha et fylkesbibliotek.

Endring i § 13:

Statens oppgaver etter denne loven ivaretas av ABM-utvikling på vegne av departementet.

Utredning

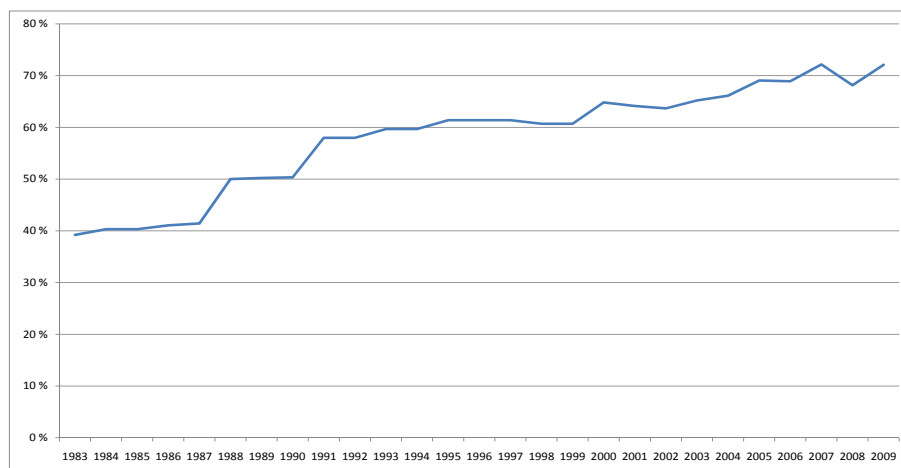
I 2006 kom utredninga "Bibliotek 2014", der ett av de foreslåtte tiltakene er: "Endre dagens biblioteklovgivning for å sikre samarbeidet i et nasjonalt biblioteknettverk", dette for å innlemme alle offentlige bibliotek i det som ble omtalt som "Norgesbiblioteket". Forut for dette lå Ragnar Audunsens rapport til ABM-utvikling i 2004: "Sømløs biblioteklov for sømløse bibliotek tjenester?", om det samme tema.

Utredninga hadde også en presentasjon av biblioteklovgiving i andre nordiske land, samt Nederland og England. Spesielt Finland er et fristende sammenligningsgrunnlag, siden deres biblioteksatsing og bibliotekbruk ligger så høyt. Om personale sier den finske bibliotekloven at folkebibliotekene skal ha tilstrekkelig mange ansatte for å realisere bibliotek- og informasjonstjenestene. Forskriftene til loven stiller krav til utdanning i bibliotek- og informasjonsfag til biblioteksjefen og til to tredjedeler av det samlede personalet.

Stortingsmelding

Så kom daværende kulturminister Trond Giske med den etterfølgende stortingsmeldinga om bibliotek i 2009. Da den ble lansert, var det klart at for ham var det utenkelig å beholde dagens biblioteklov uendret. - I meldinga varsles det ikke noen endring i kompetansekravet om fagutdanna biblioteksjef. Og dispensasjonsordninga videreføres for så vidt, sa Giske på pressekonferansen da meldinga ble presentert. Han sa også: - Men vi skal starte et lovarbeid som vil drøfte dette mer i detalj. Så konklusjonen er for så vidt åpen, fordi dette stiller vi spørsmål om hvordan vi skal løse. Det er i hvert fall helt klart at slik situasjonen er i dag, så er kravet om fagutdanna biblioteksjef egentlig - hva skal vi kalle det - det er egentlig blå i øynene på folk, for det er ikke realiteten i et stort antall kommuner i Norge i dag.

Dermed hadde Giske signalisert at en eller annen endring må komme i § 5. På spørsmål fra Bibliotekaren den gang, svarte kulturministeren at en ny proposi-

Prosentandel norske kommuner med fagutdannet sjef etter paragraf 5 i Lov om folkebibliotek fra 1983 til 2009 (Kilde: Offentlig statistikk publisert av Statens bibliotektilsyn/ABM-utvikling/Nasjonalt biblioteket)

sjon om endring i biblioteklova ikke vil komme før etter valget høsten 2009. – Men arbeidet i departementet vil starte umiddelbart, sa han.

Alternativer for § 5

I stortingsmeldinga lanseres fire alternativ til endringer i paragrafen om kompetansekrav til kommunale biblioteksjefer:

1. Fjerne § 5. Erstatte den med krav om at kommunen må sørge for relevant kompetanse for å gi gode bibliotek tjenester til brukerne.
2. Holde på § 5. Men fjerne den midlertidige dispensasjonsordninga, og i stedet gi fast dispensasjon ved tilsetning.
3. Holde på § 5. Men fjerne dispensasjonsordninga helt.
4. Omdefinere kompetansekravet i § 5 og fjerne dispensasjonsordninga. Stille krav til bibliotekfaglig kompetanse i organisasjonen, men ikke knytte kravet til biblioteksjefen.

De ulike alternativene har ulike konsekvenser. Både 1 og 2 kan føre til at bibliotekarers arbeidsmarked blir tøffere, ved at konkurransen om biblioteksjefjobbene blir åpnere. Både

3 og 4 kan gi en lov som spiller opp til en konsolideringsprosess basert på statlige stimuleringsmidler.

Statistikk

Blår i øynene, sa Giske. Dette tyder på at departementet er lite lysten på å videreføre § 5 uendret. Hvordan har så fordelingen av fagutdannet biblioteksjef i norsk kommuner utviklet seg siden 1985? I utredninga "Bibliotek i Norge" (NOU 1991:14) går det

fram at 183 kommuner hadde fagutdannet biblioteksjef i 1985. Dette var 43 % av norske kommuner. Tre år senere i 1988 var tallet steget til 224 kommuner, det vil si 52 % av kommunene. I 2004 var det 287 kommuner med fagutdannet sjef, det vil si 67 % av kommunene. Og i 2007 var det 304 kommuner med fagutdanna sjef, som er 71 % av kommunene.

Stortingsmeldinga skriver at "Tallet på kommuner med fagutdanna biblioteksjef dei siste ti åra har variert mellom 60 og 70 prosent". Det går altså også an å vise til en vesentlig økning fra 1985 til i dag.

Stortingsmeldinga forteller også at 90 % av Norges befolkning bodde i kommuner med fagutdanna sjef i 2007. I tillegg kom de 4 % av befolkningen som bodde i Tromsø, Drammen og Bodø, som hadde den "alternative" dispensasjonsadgangen.

Dialog

Kulturdepartementet har varslet at de nå arbeider med forslag til endringer i folkebiblioteklova. De har nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Nasjonalt biblioteket og Kulturdepartementet. De gjennomfører samtaler med sentrale aktører. BF-leder Monica Deildok var i møte med departementet 20. mai. Det er trolig ikke så lenge før departementet sender ut et høringsnotat.

Mye har skjedd på bibliotekfeltet siden 2003. Noen av kampsakene og frontlinjene kan fremdeles være gjenkjennbare, andre må trekkes opp på nytt. Det er uansett grunn til å se med stor interesse og litt friske øyne på en ny lov revisjon. ■

Nytt fra BIBIN

Bibliotekarutdanninga
ved Høgskolen i Oslo

Gode søkertall til "ny" høgskole i Oslo - og Akershus

JBI blir ABI

Fra 1. august blir høgskolene i Oslo og Akershus fusjonert. Det nye navnet er **Høgskolen i Oslo og Akershus**.

Høgskolen blir organisert i fire fakulteter og dagens avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag (JBI) går inn et nytt **fakultet for samfunnsfag**. Fakultetet er organisert i fem institutter for henholdsvis offentlig administrasjon/velferdsfag, sosialfag, økonomi/administrasjon, journalistikk/mediefag samt arkiv/bibliotekfag.

Sistnevnte får navnet **Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag**. Omorganiseringen er et ledd i utviklingen av et nytt universitet for profesjonsfag.

Liv Gjestrum, som har vært studieleder i åtte år, fortsetter som leder av det nye instituttet, ABI. **Øivind Frisvold**, som har vært dekan på "gamle" JBI i 11 år, går tilbake til sin stilling som førsteamanuensis i bibliotek- og informasjonsfag. **Dag Jensen** er ansatt som dekan for det nye fakultetet. ■

*Tekst: Studieleder Liv Gjestrum
Høgskolen i Oslo
Avdeling for journalistikk,
bibliotek- og informasjonsfag
Bibliotek- og informasjonsstudiene*

I forrige nummer av Bibliotekaren ble årets opptakstill på bachelornivå ved studiene for informasjons- og bibliotekvitenskap og arkiv og dokumentbehandling kunngjort. Det er 173 primær søkerere (dvs de som har studiet som førstevalg) til bachelorstudiet i bibliotek- og informasjonsvitenskap hvor vi har 120 studieplasser. Til årsstudiet med 15 plasser er det 56 primær søkerere. For bachelorstudiet og årsstudiet sett under ett, er det en oppgang på i alt 7 søkerere fra i fjor. Søkertallene til bibliotekstudiet har holdt seg nokså stabile gjennom hele 2000-tallet med en topp i 2003 på 295 søkerere.

Hvert år har vi studenter som søker innpassing til andre og tredje studieår. Det er hovedsakelig studenter som har tatt første året som fjernundervisning eller som har hoppet av studiet og vil starte opp igjen. I år er antallet innpassingsstudenter annet studieår rekordstort: 39 søkerere. Vi regner med at det høye tallet delvis henger sammen med at muligheten for å ta bibliotekstudiet etter 2+1-modellen er avviklet. Siste kullet som hadde den muligheten, ble tatt opp høsten 2007, og skulle med normal studieprogresjon vært uteksaminerte våren 2010. Studenter tatt opp tom høsten 2007 kan imidlertid fullføre etter gammel ordning fram til 2012.

Studiet i arkiv og dokumentbehandling ble etablert som et årsstudium i 2003, og utvidet til bachelorstudium i fjor høst, da på deltid og fra kommende høst også på heltid. Bachelorstudiet har gledelig

stor søkning, 58 primær søkerere til 32 studieplasser. I tillegg kommer søkerere som ønsker å ta årsstudiet. Der er det lokalt opptak, og søknadsfristen er ikke gått ut ennå.

Nå foreligger også årets opptakstill til masterstudiene i bibliotek- og informasjonsvitenskap. Av 33 søkerere, er 24 kvalifiserte og har fått tilbud opptak. Det vil si, 11 søkerere har fått et betinget tilbud. Dette er studenter som går siste året på bachelorstudiet, og som må avvente vårens eksamensresultater for å få utregnet endelig karaktergjennomsnitt. Det de har prestert hittil, er imidlertid meget solid. De skal derfor være meget uheldige til eksamen for ikke å få tilbud om plass.

14 ønsker å ta masterstudiet på heltid og 10 på deltid. Antall søkerere og fordelingen på heltid-deltid er omtrent som normalt. Det som er litt spesielt i år, er at relativt mange studenter søker opptak rett fra bachelorstudiet (9 heltid og 2 deltid). Dette er en gledelig utvikling. Vår erfaring er at studenter som kommer rett fra bachelorstudiet, arbeider mye på campus og bidrar til et aktivt og godt læringsmiljø.

Første august fusjonerer Høgskolen i Oslo med Høgskolen i Akershus. Studentene ved våre utdanninger kommer sannsynligvis ikke til å merke så mye til fusjonen, i alle fall ikke i første omgang.

Vi vil fortsatt holde til på Bislet, i Pilestredet 48, og studiestart går som normalt tredje uken i august med tradisjonelle velkomstarrangementer både for alle nye studenter på Campus Bislett og deretter på det enkelte studium. Vi vil også fortsatt være samlokalisert med journalistutdanningen, men organisatorisk vil vi være to separate institutter. ■

Kudos til skolebibliotekarene!

I det siste har jeg sett flere artikler i våre fagblad som tar for seg skolebibliotekarer, noe jeg synes er kjempebra! Er det en del av vårt fagfelt som burde få større fokus på seg er det nemlig skolebibliotekarene.

Jeg bør starte med at jeg er usikker på om jeg selv ville passet godt som skolebibliotekar, men dette gjør bare at jeg har enda større respekt for de som jobber som det. En skolebibliotekar gjør mer enn å rydde på skolebiblioteker og låne ut bøker i friminuttene. De lærer bort hvordan man finner ting, på nett og i bøker, de har lesestunder, hjelper til med prosjekter og mye mer. De er rett og slett en god blanding mellom en lærer og en folkebibliotekar. En meget god skolebibliotekar var med på å vekke leseysten i meg da jeg var liten, det er vel kanskje derfor jeg har en svakhet for skolebibliotekarer. Er det noen som er godt plassert for å få kontakt med elevene så er det nettopp disse menneskene!

Alle ønsker at barna skal få den beste starten på livet som mulig, også når

Foto: Bowman Library/CC

det gjelder skolegang. Og her kan en skolebibliotekar ha stor innvirkning. Jeg har enn så lenge ikke vært borti en undersøkelse som sier at skolebibliotek er negativt for leseferdigheten til skolebarn. Tvert i mot! Tar jeg ikke helt feil, viser undersøkelser at elever med tilgang til et fungerende skolebibliotek har større leseferdigheter. Kanskje jeg er litt partisk, men jeg føler at gode leseferdigheter er ganske så viktig når det kommer til både videre skolegang og arbeidslivet senere!

Så hvorfor har ikke alle skoler en skolebibliotekar? Jada, jada, jeg vet at det er opp til kommunene og hvor mye de setter av til skolene. Men hvor er de høylytte protestene, demonstrasjonstogene og de sinte talene? Jeg hører lærere, både "vanlige" og skolebibliotekansvarlige, og foreldre klage til meg når de kommer innom. De har ikke bøker, eller lokaler, eller hyller, eller folk eller, eller, eller osv. You catch my drift. Mange skolebibliotek blir drevet av ildsjeler blant lærerne, men hvor mye er det mulig å gjøre når deres skolebibliotektid blir kuttet til 2 timer i uka? Og for å være helt ærlig så synes jeg ikke det er lærernes jobb å drifte skolebiblioteket, de har tross alt en gan-

ske viktig jobb fra før av. Jeg tror ikke at å undervise vårt lands fremtid er gjort i en håndvending!

Uansett hva undersøkelser sier vil skolebiblioteket og skolebibliotekarene være de første som føler kniven når skolene skal spare. Jeg vil at mine to nyfødte prinsesser skal gå på en skole med et velfungerende skolebibliotek, med en utdannet skolebibliotekar. Jeg, som alle andre foreldre, ønsker at de skal få det best mulig på skolen. Hvordan i alle dager vi skal få våre politikere til å forstå og legge til rette for det? Der har jeg ikke noe svar, kanskje vi skal sende et sint brev? Eller en hissig post på BibliotekNorge?

Frem til noe skjer ønsker jeg å ta av meg hatten for våre skolebibliotekarer, jeg håper litt oppmerksomhet vil gjøre dere godt! ■

Slik Jan-Egil ser det

Vår spaltist Jan-Egil Holter-Wilhelmsen er utdannet bibliotekar fra 2008 og jobber nå som avdelingsleder på barneavdelingen ved Horten bibliotek.

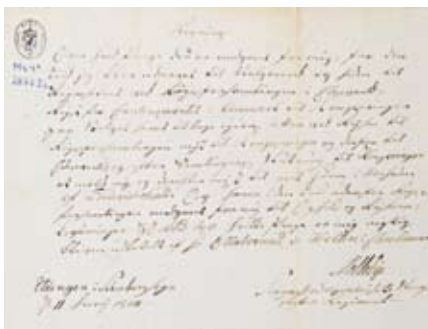
Håndskriftskatter digitalt tilgjengelig

Mens originale brev og manuskripter tidligere kun var tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets spesiallesesal, kan man nå sitte hvor som helst og fordype seg i dem. Håndskrevne brev og manuskripter fra forfattere og polarforskere, kunstnere og vitenskapsmenn er nå tilgjengelige overalt og når som helst.

Tekst: **Mette Witting**

På førstesiden til Nasjonalbibliotekets nettsider (www.nb.no) er det et enkelt søkefelt. Herfra kan man få tilgang til for eksempel brev fra forfatterne Henrik Ibsen, Knut Hamsun og Bjørnstjerne Bjørnson, manuskripter av matematikeren Niels Henrik Abel og historikeren P.A. Munch, håndskrevne dokumenter av polarforskerne Fridtjof Nansen og Roald Amundsen, samt dagbøkene til forfatteren Hulda Garborg som engasjerte seg i mange ting: målsak, kvinnesak, teater, folkedans, bunader, folkeopplysning og meget mer.

Søkingen foregår ved å skrive inn navnet på den personen man er interessert i, for eksempel Hulda Garborg. I venstremenyen i bildet man da kommer til, avgrenses så materialtypen til privatarkivmateriale og til digitalt tilgjengelig innhold. Da står man igjen med en treffliste, som viser mange av Hulda Garborgs dagbøker. Ved å gå inn på den enkelte dagbok, får man først opp et oversiktsbilde over alle sidene, og man kan deretter zoome inn på en enkelt side, del av side, setning eller enkeltord.

Et annet materiale vi har digitalisert mye av er såkalte svartebøker. Nasjonalbiblioteket har flest fra 1800-tallet, da utbredelsen av svartebøker fortsatt var stor, men vi har også noen eldre eksemplarer. Noen av svartebøkene er forseggjorte og i god stand, andre bærer tydelig preg av å ha vært i aktiv bruk. De er slitte og det er gjort tilføyelser av senere eiere. Sjangeren svartebøker har fått sitt navn fra skadelig eller svart magi som preger enkelte av rådene i bøkene, men det er veldig mye nyttig eller hvit magi i svartebøkene også, for eksempel råd om hva man skal gjøre hvis man blir bitt av en slange. På bildet ser man eksempel på et råd basert på svart magi:

I forkant av 200-årsjubileet for Norges grunnlov har Nasjonalbiblioteket prioritert å digitalisere dokumenter fra

samlingen som har direkte tilknytning til grunnlovens tilblivelse i 1814. Det gjelder brev fra Eidsvollsmenn, militærstrategiske dokumenter fra 1813-14, papirer fra riksrettssaker i perioden m.m. Alt dette vil i tiden fremover bli tilgjengelig i NBdigital.

Mye av materialet vårt har lokalhistorisk interesse, og vi vil også digitalisere aktuelt materiale i forbindelse med nasjonale forfatterjubileer. Det er derfor mange gode grunner til å fordype seg i alt NBdigital har å by på! ■

Nytt fra Nasjonalbiblioteket

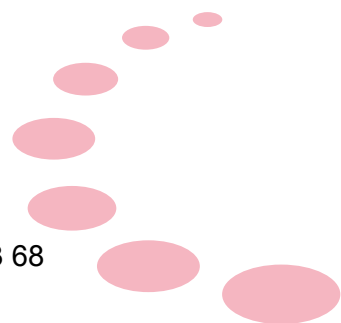
NBF Tidsskriftformidlingen

Din leverandør av tidsskrifttjenester

Du får tidsskriftene - vi gjør jobben!

www.nbft.no

Postboks 6540 Etterstad, 0606 Oslo. Tlf: 23 24 34 30 - Faks: 22 67 23 68
E-post: tidsskrift@norskbibliotekforening.no - www.nbft.no

Tilskudd til poesiformidling i bibliotekene, 2011-12

POETISK PRAKSIS

*Lyrikk • visuell poesi • rap
poesi-slam • sanglyrikk • haiku*

Fritt Ord lyser ut tilskudd à kr 50 000 til formidling av norsk og utenlandsk poesi overfor et allment publikum. Det kan eksempelvis søkes midler til seminarer, opplesninger, konserter, utstillinger, samtaler eller nettbasert formidling. Tema og innhold bestemmes av søkeren selv.

Søkere kan være folkebibliotek eller enkeltpersoner og organisasjoner som har avtale med bibliotek om arrangementer. Tilskudd kan søkes til enkeltarrangementer eller til en serie arrangementer. Tiltakene bør gjennomføres høsten 2011 eller i løpet av 2012. Søkere oppfordres til å utforme prosjektutkast som gjør rede for tematikk, aktivitet og tidsperspektiv. Budsjett og finansieringsplan legges ved.

Fritt Ord søker med utlysningen å stimulere til formidling av litteratur og lesing og styrke folkebibliotekene som formidlingsarena.

Søknader leveres via skjema på nett, se www.fritt-ord.no og koblingen Søknadssenter. Innsendelsen merkes med *Poesiformidling* i tittelfeltet.

Søknadsfrist 20. juni 2011.

Vedlegg kan leveres per post til:

Fritt Ord
Uranienborgveien 2
0258 Oslo

Kontaktperson: Oskar Kvasnes, Fritt Ord,
tlf. 23 01 46 44 og e-post: oskar.kvasnes@fritt-ord.no

Fritt Ord er en allmenntilgjengelig, privat stiftelse. Fritt Ords fremste formål er å verne om og styrke yttringsfriheten og dens vilkår i Norge, særlig ved å stimulere den levende debatt og den uredde bruk av det frie ord.

FRITT ORD

Bibliotekarforbundet har inngått avtale med Advokatfirmaet Hallgren & Hallgren. Som medlem i Bibliotekarforbundet kan du få:

- ✓ 15. minutters gratis vurdering av sak
- ✓ Rimelig timepris (770,-)
- ✓ 24 timers mailsvarservice (400,-)

Avtalen omfatter også ansatte og familiemedlemmer

Advokat firmaet Hallgren & Hallgren kan bl.a. bistå innen:

Familie og arverett

- ✓ Skrivning av testament
- ✓ Ektepakt
- ✓ Arv og skifte
- ✓ Ekteskapsaker

Fast eiendom

- ✓ Kjøp og salg – eiendomsmedling
- ✓ Tvister tilknyttet eiendom
- ✓ Tvister tilknyttet forbrukerkjøp etc.

Trafikksaker

Arbeidsrett knyttet til familiemedlemmers arbeidsforhold.

For øvrig kan bistand gis i alle spørsmål der er behov for en rettslige vurdering og som ikke kommer i konflikt med forbundet.

Mailadresser

Kai@hallgren.no

Kari.breirem@hallgren.no

H&H

HALLGREN & HALLGREN
ADVOKATFIRMAET

Advokatfirmaet Hallgren & Hallgren AS
Brugata 11 186 Oslo
Faks: 22 17 36 90

Tlf: 22 17 77 77

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

100 % FAST STILLING SOM BIBLIOTEKAR

Herøy kommune satsar på biblioteket!

Vil du vere med å realisere ei offensiv bibliotekteneste? Vi er ute etter ein serviceinnstilt og engasjert bibliotekar. Søknaden finn du elektronisk på vår heimeside.

Søknadsfrist: 15.07.11

Meir informasjon om stillinga finn du her:
www.heroy.kommune.no

ei balle med bøner

Adr.: Pb. 274 6099 FOSNAVÅG Tlf: 70 08 13 00 www.heroy.kommune.no

FOLK I GAZA KAN KLARE SEG SELV

Som Folkehjelper bidrar du
til at det kan bli mulig.

Gi 200 kroner i måneden

www.folkehjelp.no

Stillingsannonser i Bibliotekaren

Trenger du en ny medarbeider?
Er du på bibliotekarjakt?

Bruk Bibliotekaren til å komme i kontakt med aktuelle søkere!

Vi utkommer hyppig, du treffer bibliotekarer og bibliotekarstudenter i hele landet på en effektiv måte.

Og vi er rimelige:
En åttendedels side er gratis!
Kvart side koster 600.
En halv side kr 1400.
En hel side kr 2600.
Alle priser pluss mva.

Ta kontakt:
Redaktør Erling Bergan
91 31 80 01
erling.bergan@bibforb.no

781 **INSTRUMENTER**

Er du ute etter en ny gitar eller kanskje en ny gitar som du kan bruke til å lære deg å spille på? Vi har et stort utvalg av gitarer tilgjengelig i alle størrelser og farger. Kontakt oss på telefon eller på vår nettside.

ANSØK PÅ: 4222 2000

SPEISALBU DU OTTEKAV/ SCHOR KONSTLEHT

Bokstaben Bilde
Bil 4200

Ekstern nr 200000

Fulltidspåstillt som vaktmester med utdanningsveilederrolle ved en skole, oppgavespesialisering 11.2023 01.01

1. ANMELDELSISFRIST: 15.12.2022

2. ANMELDELSISFRIST: 22.12.2022

3. ANMELDELSISFRIST: 29.12.2022

Nesodden Kommune

Ledig vikariat ved Nesodden bibliotek

Nesodden kommunale bibliotek har et ledig vikariat ved Nesodden bibliotek. Dette er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Trondheim Folkebibliotek

Er du villig til å bli leder for Trondheims største kulturhus?

Vi søker etter en leder for Trondheims største kulturhus. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

UNIVERSITETSBIBLIOTEK

BIBLIOTEKAR VED UNIV DIGITALLIBRARIET I AGD 01

Bibliotekar ved UNIV DIGITALLIBRARIET I AGD 01. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Fylkesbiblioteksjef

Fylkesbiblioteksjef. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Biblioteksjef

Biblioteksjef. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BEDELJE

- Vi gjør kunnskap tilgjengelig

BEDELJE - Vi gjør kunnskap tilgjengelig. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

VANG KOMMUNE

Biblioteksjef (parttid 0,75)

Biblioteksjef (parttid 0,75). Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

UNIVERSITETSBIBLIOTEK

Bibliotekar ved UNIV DIGITALLIBRARIET I AGD 01

Bibliotekar ved UNIV DIGITALLIBRARIET I AGD 01. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Bibliotekar

Bibliotekar. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Biblioteksjef

Biblioteksjef. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Ledig stilling som barnbibliotekar ved Egtved bibliotek

Ledig stilling som barnbibliotekar ved Egtved bibliotek. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Ledig stilling som biblioteksjef

Ledig stilling som biblioteksjef. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BYGG OG UTVIKLING

Oppgitt biblioteksjef

Oppgitt biblioteksjef. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

BEDELJE

Søker til personer i kompetansen bibliotekfag, redaksjon og IT.

Søker til personer i kompetansen bibliotekfag, redaksjon og IT. Dette er en stilling som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som varer i 10 uker, fra 15. januar til 15. mars 2023. Vikariatet er for en stilling som bibliotekar og som innebærer ansvar for drift og vedlikehold av biblioteket. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat. Vikariatet er et vikariat som kan overta for en annen medarbeider som er på ferie eller som har gått på sabbat.

Ansøkningsfrist: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

Ansøkningsprosedyre: 15. januar 2023

YS INNBO – NÅ OGSÅ MED ID-TYVERISIKRING

80 000 YS-MEDLEMMER HAR ALLEREDE KJØPT YS INNBOFORSIKRING

124 000 nordmenn har allerede opplevd ID-tyveri i følge en undersøkelse gjort av TNS Gallup.

ID-TYVERISIKRING BESTÅR AV

- 24-timers førstehjelp ved et eventuelt ID-tyveri
- juridisk rådgivning etter politianmeldelse
- dekning av utgifter ved en eventuell retts sak.

FÅ INNTIL 60 % I SIKKERHETS-RABATT

En annen nyhet i 2011 er at du nå kan få inntil 60 % rabatt på YS Innbo hvis du iverksetter skade-forebyggende tiltak.

Kjøp YS innbo – en av de rimeligste innbo forsikringene på markedet. Ta kontakt med oss på 03100 eller se gjensidige.no/ys.

Sporbarhet

Gjenfinning

Vi søker bibliotekarer til næringslivet!

Centerpoint søker kontinuerlig etter personer med bibliotekarutdannelse (Bachelor eller Master) som ønsker å jobbe med dokumentsystemer i for eksempel olje- og energibransjen.

Ta kontakt med en av de hyggelige rådgiverne hos Centerpoint og hør om hvilke muligheter vi har for deg!

Trond Gabrielsen
trond@centerpoint.no
+47 22 47 94 11

Peder Wandem
peder@centerpoint.no
+47 22 47 94 17

Centerpoint AS er et konsulent- og rekrutteringsselskap, og opererer innen olje/gass/energi- og vei/jernbanesektoren. Et viktig fokusområde for Centerpoint er Document Management/ Document Control og arkivfaglig bistand, hvor vi leier ut konsulenter på lange oppdrag til de største selskapene i Norge.

 CENTERPOINT™

www.centerpoint.no

Stipend for BF-medlemmer

Bibliotekarforbundets forbundsstyre har satt av inntil kr 58.000 til stipend for medlemmer av BF i 2011. Stipendet skal bidra til faglig utvikling for BFs medlemmer.

Søknaden kan gjelde etter- og videreutdanning, kurs, aktiv deltakelse på arrangement, arbeid med større artikler for Bibliotekaren, studieturer, studieopphold, hospitering, prosjekt, m.m.

Alle som er medlem av BF kan søke stipend. Medlemmer i statssektoren oppfordres spesielt til å søke. Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Etter at stipendet er brukt, skal søkeren sende BF en kortfattet rapport om hva som er gjort og hvordan midlene er brukt. Skrivning av artikkel til Bibliotekaren kan være en del av gjenytelsen for tildelt stipend.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

www.egyptreiser.no

ISDN

ISBN

Skal du søke eller arkivere må du vite
forskjellen på ISDN og ISBN

Flinke folk kjenner til den viktige forskjellen. Ønsker du å utgjøre en stor forskjell som informasjonsforvalter, så har vi ledige jobber innen bibliotek, dokumenthåndtering, arkiv og webpublisering. Xtra personell er spesialister på å finne riktig jobb til riktig person.

Xtra personell – stolt leverandør av flinke folk. tlf: 02360 www.xtra.no

xtra
personell

Ny postadresse!

Bibliotekarforbundets sekretariat har flyttet, og dermed har vi også fått ny postadresse:

Bibliotekarforbundet
Postboks 431 Sentrum,
0103 Oslo

Godt lesestoff:
www.dagogtid.no

Se hva vi har på deg!

Som BF-medlem er det du som sjekker og oppdaterer opplysningene om deg selv i medlemsystemet vårt.

Dermed blir forbundets kunnskap om bibliotekarers lønns- og ansettelsesforhold aktuell og nyttig. Og vi kan se utviklingstrekk over tid. Har du vært inne og oppdatert deg selv i det siste? Klikk på knappen 'Oppdatere medlemsinformasjon' til høyre!

Siden 2005 har medlemmene kunnet oppdatere info om seg selv i BFs medlemsregister. Dette har dere gjort i økende grad, og dermed er forbundets faktagrunnlag stadig bedre, enten det gjelder lønnsstatistikk eller adresser for utsending av blad. Nå ønsker vi at alle medlemmer går inn og sjekker info om seg selv, og at de gjør det til en vane å sjekke dette jevnlig. Har det skjedd endringer med deg selv siden sist, er det bare å endre dette på direkten. Vi ønsker at det skal være en ryggmargsrefleks hver gang du har endring i telefonnummer, adresse, arbeidsgiver, arbeidssted, lønn, stillingsprosent, osv.

Når medlemmene sender inn endringer i opplysninger om seg selv på denne måten, havner de i et såkalt "venteregister". BFs sekretariat sjekker manuelt hver enkelt opplysning for å luke ut åpenbare misforståelser og feilskrivninger. Dette blir gjort daglig.

Medlemmene finner lenken til medlemsregisteret fra BFs nettsider. En knapp på høyre side heter "Oppdatere medlemsinformasjon". Du føres da til innloggings-bildet. Der avkreves du medlemsnummer og fødselsdato. Medlemsnummer står på adresseetiketten bak på Bibliotekaren. ■

Oppdatere medlemsinformasjon

Foto: John O'Neill

Bibliotekarforbundets kurs i 2011

- 12. SEPTEMBER: TEMAKURS TILSETTING
- 13. SEPTEMBER: TEMAKURS ARBEIDSTID
- 17.-18. OKTOBER: KURS FOR BIBLIOTEKLEDERE I KOMMUNER – ARBEIDSLIV OG LEDELSE

I tillegg vil det i samarbeid med fylkeslag bli arrangert jobbsøkerkurs for studenter.

Påmelding sendes bf@bibforb.no senest 14 dager før kursstart. NB! Det er viktig at du oppgir e-post-adresse og telefonnummer vi kan nå deg på. Du må også oppgi om du trenger hotell, har eventuelle matallergier eller det er andre hensyn vi skal ta. Bibliotekarforbundet dekker alle utgifter for medlemmer.

Du bestiller selv reise, enten direkte eller fra VIA travel. Bibliotekarforbundet bestiller hotell.

Kontakt sekretariatet dersom det er noe du lurer på i forbindelse med kurset, BF tlf 48020900.

Norsk Ledelsesbarometer 2011:

Likere lederlønn mellom ulike kjønn

Lønnsklippen til menn og kvinner i lederstillinger blir stadig likere i flere bransjer. I snitt tjener en kvinnelig leder 87,1 prosent av en mannlig leder. - De siste årene har det vært stort fokus på likelønn. Årets undersøkelse viser at det nytter, sier forbundsleder Jan Olav Brekke i ledelsesorganisasjonen Lederne.

Lederne har i undersøkelsen Norsk Ledelsesbarometer 2011 sett på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i lederstillinger. Resultatene fra undersøkelsen viser at kvinnelige ledere har steget i lønn innenfor alle bransjer. Barnehage, handel, luftfart og service er sektorene der tilnærmingen mellom kvinner og menns lønninger er sterkeste.

- I disse sektorene har det vært en tilnærming i størrelsesorden 4-7 prosent. Kvinnelige barnehageledere kommer best ut og tjente i fjor 97,4 prosent av sine mannlige kolleger. I 2009 lå de på 91,5 prosent, sier Jan Olav Brekke.

Forbundslederen er fornøyd med den økende økonomiske utjevningen.

- Likelønnsproblematikken har jo vært et tema i årtier, men det sterke fokuset i de siste årene ser nå heldigvis ut til å gi klare resultater. Det viktige blir å opprettholde det

samme trykket i lønnsforhandlinger i årene fremover. Målet er tilnærmet likelønn mellom menn og kvinner i alle bedrifter, sier han.

Dyktigere forhandlere?

Brekke tror at flere kvinnelige sjefer har blitt flinkere til å forhandle egen lønn og kreve likebehandling i ansettelsesprosesser og lønnsforhandlinger. Likevel mener han det kan ta lang tid å oppnå 100 prosent likestilling mellom kjønnene i enkelte bransjer.

- Vi er godt på vei, men ser at det i enkelte bransjer fortsatt er et stort lønnsgap. Handels- og servicebedrifter har hatt et solid løft i 2010, men de kvinnelige lederne tjener fortsatt 15 prosent mindre enn mannlige ledere her. Årsaken kan være at disse bransjene tradisjonelt har hatt få kvinner i lederstillinger, noe som gjør at det tar lang

tid å redusere lønngapet. I tillegg vet vi at majoriteten av de administrative lederstillingene i denne bransjen besittes av menn, sier han.

Store utfordringer

Rådgiver Stein Stugu i De Facto kunnskapssenter, som står bak produksjonen av Norsk Ledelsesbarometer, tror reell likelønn definert som lik lønn for likt arbeid er fullt mulig, og at dette sikkert er situasjonen i mange bransjer og bedrifter. Han mener derimot at likelønn definert som lik lønn for arbeid av samme verdi, altså på tvers av bransjer, er mye vanskeligere.

- Det er blant annet et stort flertall kvinner som jobber deltid, noe som kan hemme mulighetene for karriereutvikling. Men dette er også et holdningsspørsmål i bedriften, understreker Stugu. ■

Bibliotekarforbundet

Sekretariatet

Leder: Monica Deildok
Postadresse: Bibliotekarforbundet
 Postboks 431 Sentrum,
 0103 Oslo
Besøksadresse: Øvre Vollgt 11, Oslo
 (øverst i Tollbugata)
 48 02 09 00
Telefon:
E-post: bf@bibforb.no
URL: www.bibforb.no

Forbundsstyret

Leder
 Monica Deildok
 Mobil: 41 21 23 57
 E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
 Hanne Brunborg
 Mobil: 99 69 64 80
 E-post: hanne.brunborg@bibforb.no

Styremedlemmer
 Roger Dyrøy, Kristiansand folkebibliotek
 Elisabeth Bergstrøm, Longyearbyen bibliotek
 Susanne Baumgärtel, Tromsø bibliotek og byarkiv
 Henriette Primberg, Forus videregående skole
 Knut Hverven, Lovisenberg diakonale høyskole

Varamedlemmer
 Gro Haugastuen, Stavanger bibliotek og kulturhus
 Mette Rysjedal, Fjaler folkebibliotek
 Ingrid Ericson, Høgskolen i Sør-Trøndelag
 Kari Angelsen, Bodø bibliotek

Innmeldingsskjema

Navn	Født
Adresse	Tlf.
	Mobil

Innmelding på nett: www.bibforb.no

I mai 2009 åpnet BF for å ta imot innmeldinger på nett. Både studenter og ferdig utdanna bibliotekarer kan fylle inn et skjema på våre nettsider og klikke Send-knappen. Så er de registrert som medlem. Ferdig utdanna bibliotekarer må sende dokumentasjon på bibliotekarutdanning i posten til BF. Ellers er alt elektronisk.

BF-sekretariatet har mottatt 70 innmeldinger på denne måten fra mai til desember 2009. Av disse gjaldt 18 studentmedlemskap og 52 bibliotekarmedlemskap. Rutinen virker godt, og bør nå være tilgjengelig for alle som ønsker medlemskap.

Fra og med januar-nummeret 2010 har vi derfor tatt ut innmeldingsskjema av Bibliotekaren. Det har stått jevnlig i bladet siden starten i 1993. Men nå er dette altså ikke lenger nødvendig.

Trenger du hjelp med innmelding på nett, tar du kontakt med BF-sekretariatet tlf 48 02 09 00 eller bf@bibforb.no.

Fylkeslag

Finnmark
 Ragnhild Måsø
 Tana bibliotek
 Telefon: 46 40 03 16
 E-post: ragnhild.maso@tana.kommune.no

Troms
 Marit Somy
 Troms fylkesbibliotek
 Telefon: 47 30 40 49
 E-post: marit.andersen.somy@tromsfylke.no

Nordland
 Grete Gløsen Josefsen
 Rana bibliotek
 Telefon: 95 06 65 26
 E-post: grete.g.josefsen@rana.kommune.no

Trøndelag
 Morten Haugen
 Høgskolen i Nord-Trøndelag
 Telefon: 41 51 76 33
 E-post: morten.haugen@fink.no

Møre og Romsdal
 Hilde Gjessing
 Møre og Romsdal fylkesbibliotek
 Telefon: 90 79 92 45
 E-post: hilde.gjessing@mr.fylkesbibl.no

Sogn og Fjordane
 Gry Hatlelid
 Årdal bibliotek
 Telefon: 47 26 18 61
 Epost: gha@ardal.kommune.no

Hordaland
 Kasper Vejen
 Statped Vest kompetansesenter
 Telefon: 41 93 16 04
 E-post: kasper.vejen@statped.no

Rogaland
 Elisabeth Haug
 Hetland videregående skole
 Telefon: 95 16 16 86
 Epost: elihaug@gmail.com

Agder
 Mari Haug
 Aust-Agder bibliotek og kulturformidling
 Telefon: 99 16 12 78
 E-post: mari@aabk.no

Telemark
 Kari Moldvær
 Porsgrunn bibliotek
 Telefon: 93 21 58 41
 E-post: karim@porsgrunn.folkebibl.no

Vestfold
 Richard Madsen
 Holmestrand bibliotek
 Telefon: 41 85 46 59
 E-post: richard.madsen@holmestrand.kommune.no

Buskerud
 Bror Von Krogh
 Kongsberg videregående skole
 Telefon: 90 77 85 46
 E-post: bror.vonkrogh@skole.bfk.no

Hedmark og Oppland
 Monica Skybakmoen
 Elverum bibliotek
 Telefon: 41 61 08 78
 Epost: monica.skybakmoen@elverum.folkebibl.no

Østfold
 Lise Haugen Larsen
 Moss bibliotek
 Telefon: 97 70 10 20
 E-post: lise.haugen.larsen@moss.kommune.no

Oslo/Akershus
 Britt Helen Bjørnback
 Universitetet i Oslo
 Telefon: 91 53 09 07
 E-post: bhelenb@gmail.com

Vel ansett – også uten ansettelse

Av forskjellige grunner har jeg vært med på fire ansettelsesprosesser i løpet av et års tid. I alle disse tilfellene har jeg vært på motsatt side av bordet til de som søker jobb. To ganger som ansvarlig for en ansettelse, to ganger som de ansattes representant i tilsetningsutvalget.

Ansvarer tynget like mye i alle tilfellene, selv om rollene var forskjellige.

I to av disse tilfellene var det flere titalls søkere til en ledig jobb.

Da starter man med å grovsortere. Tre bunker: De åpenbart kvalifiserte og aktuelle, de åpenbart ukvalifiserte og ikke aktuelle, og de som er et sted i mellom – de man er i tvil om.

Det er en nyttig prosess. Man blir praktisk og kynisk. Leser søknader og CV-er kjapt og effektivt. Lærer seg til å feste blikket ved de avgjørende opplysningene under rask gjennomlesing. Merker seg skrivefeil i søknader, år det ikke er gjort rede for i CV-er, korte kurs det blir gjort for stort nummer ut av på lista over utdanning, osv.

Den nakne sannhet er at man – når søknadsbunken passerer femti – griper seg i å lete mer etter svakheter enn styrker hos søkerne. Sempelthen for å komme ned i et håndterlig antall å kalle inn til intervju. For man skal jo – til syvende og sist – ende opp med en, kun én, person. Alt dreier seg om å sørge for at det er denne ene, den best eigna for jobben, som skal siles ut.

Denne prosessen opplever jeg ofte som svært lite komfortabel. For parallelt med jakten på de gode egenskapene til søkerne – for å finne den ene utvalgte, foregår jakten på de negative egenskaper til søkerne, for å sikre seg mot å velge feil person.

Så blir jeg minnet på venner som har vært arbeidsløse, familiemedlemmer som

har søkt på utallige jobber. Som forteller hvordan det oppleves å kjempe med sviktende selvtillit. Hvordan det noen ganger kan oppleves som en seier bare å bli innkalt til intervju. Jeg minnes innvandrere og flyktninger som om og om igjen opplever å være milevis unna å komme til intervju.

Jeg sitter altså på den andre siden av bordet. Ser gjennom titalls på titalls med søknader. Jeg ønsker dem alle vel her i livet, men må innse at det er fint lite jeg kan gjøre med deres skjebne. Noen søknader mistenker jeg gjør søkeren urett, ved å være uheldig utformet, dårlig formulert, klisjepreget, e.l. Jeg vet jo ikke, men tror at det finnes en bedre og mer ekte person bak søknaden. Skulle så gjerne tilbudt en times veiledning i søknadsskriving, fortalt hvordan søknaden ble opplevd da jeg leste den første gang, hva jeg likte og mislikte i måten den var satt opp på. Men jeg kan jo ikke gjøre noe sånt, det ville bli feil rolle. Kanskje jeg kunne komme til å si noe som, uforvarende, ville gjort vondt verre for en som hadde fått søknaden avslått. Dessuten er det ofte for mange søkere til at man kan bruke tid på fyldige tilbakemeldinger

Så derfor, når ubehaget blir for sterkt, minner jeg meg selv om dette: Det er en menneskerett å ha en jobb, det er menneskerett å bli vurdert seriøst når man søker en jobb, men det er ingen menneskerett å få nettopp denne ene jobben.

Det er en slags logikk og trøst i det.

Erling Bergan
Redaktør

Sitatet

Foto: GAD/CC

"Folkebibliotekene i Norge ble reist mens landet var et fattig land. I 2011 mener FpU de har blitt et økonomisk problem. Sure. Right."

...
"Public libraries exist in most places in the world and are often considered an essential part of having an educated and literate population."

...
"Henning Holstad ville konkurranseutsette brannvesenet. FpU vil privatisere bibliotekene. To av de første tingene man bygger et samfunn på."

...
"... og folkebiblioteket i Kristiansand er fantastisk flott! Vi gleder oss til nye Deichman."

Libe Rieber-Mohn, Oslo Arbeiderpartis byrådsleder kandidat i valget denne høsten, på Twitter 19. mai, etter at FpU var ute med forslag om å privatisere bibliotekene.